

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
(หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๘)

คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อนุมัติในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๑
๒. หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๖
๓. หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	๘
๔. หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล	๒๒
๕. หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๔๑
๖. หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์	๔๒
๗. หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๔๓
๘. หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร	๔๗
ภาคผนวก ก	
คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์	๔๙
ภาคผนวก ข	
ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีฯ	๖๕
- ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี	๗๗
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี(ฉบับที่ (๒)	๗๘
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี(ฉบับที่ (๓)	๘๐
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗	๘๔
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนฯ(ฉบับที่ ๒)	๘๗
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ	๘๙
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม	๙๓
- ประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง อนุมัติหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต	๙๗
ภาคผนวก ค	
ประวัติและผลงานอาจารย์หลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์	๙๘
ภาคผนวก ง	
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์	๑๐๖
- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์	๑๐๘
- รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖	๑๐๙
- รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖	๑๑๒
- รายงานการประชุมคณะทำงานยกร่างหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖	๑๑๕
-มติคณะกรรมการประจำคณะสังคมศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖	๑๑๘

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร ภาษาไทย: หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Laws Program
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย): นิติศาสตรบัณฑิต ชื่อย่อ (ไทย): น.บ. ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Bachelor of Laws ชื่อย่อ (อังกฤษ): LL.B.
๓. วิชาเอก -
๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๑๕๐ หน่วยกิต
๕. รูปแบบของหลักสูตร ๕.๑ รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี ๕.๒ ภาษาที่ใช้ การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย ๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง ๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว
๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร ๖.๑ หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๖.๒ เปิดสอน ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ๖.๓ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มีมติเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๖.๔ คณะกรรมการประจำคณะสังคมศาสตร์ มีมติเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ๖.๕ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๖.๖ สภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุม ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๘

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๖๐

๘. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

ผู้ที่จบปริญญาตรีสาขาวิชานิติศาสตร์ สามารถที่จะดำรงสมณเพศหรือดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส พระสังฆาธิการได้ และสามารถทำงานได้ทั้งภาครัฐและเอกชน กล่าวคือ

- ๑) ข้าราชการตุลาการในศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง
- ๒) ข้าราชการอัยการ
- ๓) เจ้าพนักงานตำรวจ
- ๔) ทนายความ
- ๕) นิติกรในส่วนงานของภาครัฐ
- ๖) ที่ปรึกษากฎหมาย
- ๗) พนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง
- ๘) นักวิชาการหรือนักวิจัยด้านกฎหมาย
- ๙) ผู้พิพากษา
- ๑๐) อัยการ
- ๑๑) อาจารย์สาขานิติศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา
- ๑๒) อาชีพอื่นๆ

การศึกษาต่อ

หลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์แล้ว สามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หรือเอก สาขาวิชานิติศาสตร์ ได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๙. ชื่อ เลขประจำตัวบัตรประชาชนตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๙.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
อาจารย์	พระสิทธินิติธาดา* (พ.ต.ท.ดร.ชลัช โชติทนต์) ๓-๒๖๐๔-๐๐๔๗๓-๔๘-๑	น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๔๘
		น.ม. (นิติศาสตรมหาบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๒
		น.ด. (นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	๒๕๕๕
อาจารย์	ดร.ประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ* ๓-๑๐๐๕-๐๓๑๒๑-๘๓-๙	น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๒๒
		น.บ.ท. (เนติบัณฑิตไทย)	สำนักอบรมกฎหมายเนติบัณฑิตยสภา	๒๕๒๒
		ศศ.ม. (การบริหารงานยุติธรรม)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๔๓
		ศศ.ม. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๔๖
		น.ม. (กฎหมายธุรกิจ)	มหาวิทยาลัยเกริก	๒๕๕๐
อาจารย์	นายสมศักดิ์ สุกเพ็ง* ๓-๑๐๐๒-๐๓๖๗๔-๔๕-๐	น.ด. (นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	๒๕๕๕
		น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๑
		น.ม. (กฎหมายธุรกิจ)	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	๒๕๕๔

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน คือภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ในปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในหลายด้านทั้งในด้านผลกระทบที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งแนวโน้มของบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่สำคัญมีอยู่ สองประการที่สำคัญ

๑๑.๑.๑ การรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงในตลาดเงินของโลก ส่งผลให้การเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้าและบริการ รวมทั้งคนในระหว่างประเทศมีความคล่องตัวมากขึ้น ประกอบกับการก่อตัวของศตวรรษแห่งเอเชียที่มีจีนและอินเดียเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้ประเทศไทยต้องดำเนินนโยบายการค้าเชิงรุก ทั้งการหาตลาดเพิ่มและการผลักดันให้มีผู้ผลิตในประเทศปรับตัวให้สามารถแข่งขันได้บนฐานความรู้ ฐานทรัพยากรธรรมชาติ และความเป็นไทย นอกจากนั้นปัญหาความมาสมดุทางเศรษฐกิจของโลกที่สะสมมานาน และการขยายตัวของกองทุนประกันความเสี่ยงจะสร้างความผันผวนต่อระบบการเงินของโลก จึงมีความจำเป็นต้องยกระดับการกำกับดูแลการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ และการเตรียมตัวความพร้อมต่อการผันผวนของค่าเงินและอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลก

๑๑.๑.๒ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ ชีวภาพ ฯลฯ สร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในด้านโอกาสและภัยคุกคาม จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดังกล่าวในอนาคต โดยจะต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบทั้งการพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ รวมถึงการ

ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมผสมผสานร่วมกับจุดแข็งของประเทศไทย อาทิ สร้างความเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ มีการบริหารจัดการลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรมกับชุมชน

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าเทคโนโลยีและวิทยาการได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของทุกคน ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญสามประการ คือ

๑๑.๒.๑ การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและวัฒนธรรม การแพร่ขยายของข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดนทำให้การดูแลและป้องกันเด็กและวัยรุ่นจากค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์เป็นไปอย่างลำบากมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาขึ้นมากมาย เช่น ปัญหาการก่อการร้ายข้ามชาติ การค้ายาเสพติด ความสามัคคีของคนในชาติ ฯลฯ

๑๑.๒.๒ การเคลื่อนย้ายคนอย่างเสรี ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการศึกษาการขนส่งและกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้มีการเดินทางทั้งเพื่อการท่องเที่ยว และการทำธุรกิจในที่ต่างๆ ตระหนักถึงความสำคัญของบุคลากรที่มีองค์ความรู้สูงต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในขณะที่กฎ ระเบียบที่เกี่ยวกับการรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจมุ่งสู่การส่งเสริมให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานและผู้ประกอบการเพื่อไปทำงานต่างประเทศได้สะดวกขึ้น ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องคำนึงถึงมาตรการทั้งด้านการส่งเสริมคนไปทำงานต่างประเทศ การควบคุมดูแลคนต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศ และมาตรการรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นโดยเฉพาะปัญหาที่จะกระทบต่อความมั่นคงของคนในเชิงสุขภาพ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑๑.๒.๓ การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนประชากรโลกที่มากขึ้นได้สร้างแรงกดดันต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโลกให้เสื่อมโทรมลง ส่งผลกระทบต่อความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และการเกิดภัยธรรมชาติบ่อยครั้งขึ้น รวมทั้งการเกิดการระบาดและแพร่เชื้อโรคที่มีรหัสพันธุกรรมใหม่ๆ เป็นเหตุให้เกิดเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศและสนธิสัญญาเพื่อให้มีการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโลกในประเด็นต่างๆ ร่วมกัน (สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

๑๒. ผลกระทบจาก ข้อ ๑๑ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

ผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ในการพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุกที่มีศักยภาพและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวิวัฒนาการของสภาพเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และความเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม โดยมุ่งวัตถุประสงค์ในการผลิตนักกฎหมายที่มีความรู้คุณธรรมและมีวิสัยทัศน์กว้างไกลเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้สามารถยืนหยัดได้ในสังคมโลก

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

การพัฒนาคนในท้องถิ่นให้มีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับและปรับให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงนั้นมีความสอดคล้องกับพันธกิจในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ พัฒนาสร้างองค์ความรู้ตลอดจนพัฒนาความรู้ใหม่เพื่อแก้ปัญหาท้องถิ่น และมีการวิจัยชุมชนเพื่อให้เกิดการร่วมมือและเรียนรู้ที่จะผสมผสานวิทยาการสมัยใหม่กับภูมิปัญญามาใช้ในการวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และมีการให้บริการทางวิชาการกับชุมชนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ได้มีการส่งเสริม ทำนุบำรุงรักษา ศิลปวัฒนธรรมโดยมีการจัดกิจกรรมของนิสิต การนำเสนอผลงานทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

สาขาวิชานิติศาสตร์ได้ดำเนินการวางหลักสูตรและแผนการเรียนเสนอแนะเพื่อให้เป็นไปตามแผนพันธกิจของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดวิชาชีพวิชาบังคับและวิชาชีพเลือกให้มีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยผลกระทบจากสถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม และมุ่งธำรงปณิธานในการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ เพื่อผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดีและเก่งอย่างมีสมรรถภาพ การจัดการศึกษาและวิจัยอย่างมีคุณภาพ บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพ และบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมพระพุทธศาสนาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้คงไว้สืบไป

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

๑๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา

๑๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป คือ วิชาการเมืองกับการปกครองของไทย วิชามนุษยกับสังคม วิชากฎหมายทั่วไป วิชามนุษยกับสิ่งแวดล้อม วิชาเหตุการณ์โลกปัจจุบัน

รายวิชาที่เปิดสอนให้กับนิสิตคณะหรือสาขาวิชาอื่น เช่น สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ได้แก่ รายวิชากฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายลักษณะพยาน กฎหมายปกครอง

๑๓.๓ การบริหารจัดการ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประสานงานกับอาจารย์ผู้แทนจากในคณะอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้านเนื้อหาสาระ การจัดทำตารางเรียนและสอบ และความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

หมวดที่ ๒

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑. ปรัชญา

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถด้านการจัดการตามหลักพุทธธรรมและทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของแนวคิด “พัฒนาความรู้ เคียงคู่คุณธรรม เป็นผู้นำด้านกฎหมาย” พร้อมทั้งส่งเสริมให้สามารถประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมและประเทศต่อไป

๑.๒ ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มีความมุ่งหมายผลิตบัณฑิตทางด้านนิติศาสตร์ให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านกฎหมายแขนงต่างๆ สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เองอย่างมีประสิทธิภาพ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกและรับผิดชอบในการช่วยเหลือสังคมและพัฒนาสังคม โดยการช่วยปกป้อง พิทักษ์รักษาสติธิประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้การช่วยเหลือปกป้องและรักษาสติธิประโยชน์ของผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตลอดจนการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๓.๑ เพื่อผลิตบุคลากรทางด้านนิติศาสตร์ให้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านกฎหมายแขนงต่างๆ และสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

๑.๓.๒ เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกและรับผิดชอบในการช่วยเหลือสังคม การพัฒนาสังคม โดยการช่วยปกป้องพิทักษ์รักษาสติธิประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้การช่วยเหลือปกป้องและพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นนอกจากนี้ให้มีความรับผิดชอบในวิชาชีพกฎหมาย มีความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตลอดจนการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓.๓ เพื่อพัฒนาบุคลากรที่มีวิชาชีพเกี่ยวข้องกับกฎหมาย หรือในสาขาวิชาชีพต่างๆ ให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางกฎหมาย ตลอดจนฝึกฝนให้สามารถใช้วิชากฎหมายให้ถูกต้องเหมาะสมแก่กรณี โดยรู้จักใช้เหตุผล เข้าใจ สาระผลสำคัญและเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งสามารถนำความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ไปพัฒนาวิชาชีพของตนเอง พัฒนาสังคมส่วนรวม

๑.๓.๔ เพื่อผลิตบุคลากรทางด้านนิติศาสตร์สำหรับคณะสงฆ์ เนื่องจากคณะสงฆ์ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนิติศาสตร์ และเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายในกรอบของการศึกษา (๕ ปี)

การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ให้ได้มาตรฐานไม่ต่ำกว่า สกอ.กำหนด ๒. กระตุ้นให้นักศึกษาเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาความรู้ ความสามารถในวิชากฎหมายอยู่เสมอ ๓. มีการตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอเป็นประจำ ๔. ประเมินมาตรฐานของหลักสูตรเป็นระยะๆ	๑. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยตามมาตรฐานของ สกอ. และองค์กรวิชาชีพทางกฎหมาย ๒. ปรับปรุงหลักสูตรทุก ๕ ปี ๓. หลักสูตรต้องมีเนื้อหาเหมาะสมทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ และมีกิจกรรม ทางวิชาการที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถติดตามข่าวสารทันสมัยได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ๔. ผลักดันให้อาจารย์ต้องจบปริญญาโทหรือสูงกว่า และมีความเชี่ยวชาญในสาขากฎหมายเฉพาะ ๕. สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์แสวงหาประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ๖. ประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการวิชาการภายใน ๒ ปีและภายนอกทุก ๔ ปี ๗. จัดรวบรวมฐานข้อมูลของนักศึกษา อาจารย์ อุปกรณ์สอน และวิจัย งบประมาณ ความร่วมมือทางวิชาการ ผลงานตีพิมพ์ของแต่ละภาคการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมิน ๘. สำนวความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา เพื่อทราบถึงประสบการณ์ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนและหลักสูตร	๑. สามารถเปรียบเทียบหลักสูตรกับมาตรฐานสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างสม่ำเสมอให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไป ๒. จำนวนอาจารย์และประวัติการทำงาน การวิจัย และการฝึกอบรมของอาจารย์ ๓. ผลการประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์หลังจบภาคการศึกษา ๔. หลักสูตรมีการประเมินโดยคณะกรรมการวิชาการภายในทุก ๔ ปี ๕. มีการสำรวจความพึงพอใจในหลักสูตรจากบัณฑิต

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตรระบบการจัดการศึกษา

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบการจัดการศึกษาในหลักสูตร: ระบบทวิภาค ๑ ปีการศึกษา มี ๒ ภาคการศึกษา ได้แก่ ภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒

๑.๑.๑ ระบบการศึกษาเป็นแบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาแต่ละภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และจัดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อนได้ โดยมีจำนวนชั่วโมงเรียนเทียบเคียงเท่าภาคการศึกษาปกติ

๑.๑.๒ ใช้ระบบหน่วยกิตโดยคิดหน่วยกิต ตามระบบการศึกษาแบบทวิภาค ดังนี้

- รายวิชาภาคทฤษฎี ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าหน่วยกิตเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

- รายวิชาภาคปฏิบัติ ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าหน่วยกิตเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

- การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าหน่วยกิตเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของคณะกรรมการประจำหลักสูตร

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑. วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคต้น เดือนมิถุนายน – กันยายน

ภาคปลาย เดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์

ภาคฤดูร้อน เดือนมีนาคม – เมษายน

๒.๒ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา

- เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา

๒.๓ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๓.๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นพระภิกษุ/สามเณร

๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒, (ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐, (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑

๓) หรือ ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๔) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรี สาขาใดก็ได้ ยกเว้นสาขานิติศาสตร์

๒.๓.๒ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นคฤหัสถ์

๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒, (ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐, (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑

๓) หรือ ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๔) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรี สาขาใดก็ได้ ยกเว้นสาขานิติศาสตร์																																																																																							
๒.๔ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า ๒.๔.๑ นิสิตไม่เข้าใจหลักการศึกษาค้นคว้าในหลักสูตรนิติศาสตร์ และการวัดผลมีความแตกต่างหลักสูตรอื่น ๒.๔.๒ นิสิตไม่ขยันในการเรียนเนื่องจากรายวิชาที่ต้องวิเคราะห์ข้อกฎหมาย																																																																																							
๒.๕ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิตในข้อ ๒.๔ ๒.๕.๑ มีการจัดหลักสูตรเรียนปรับวิชาพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนิสิตที่เข้ามาศึกษาใหม่ในหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ ๒.๕.๒ จัดอบรมเสริมด้านนิติศาสตร์ให้กับนิสิต และทางคณะได้จัดให้มีการติดตามดูแลโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำสาขาวิชา ๒.๕.๓ หลักสูตรนิติศาสตร์ มีกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา โดยจัดโครงการทบทวนโค้งสุดท้ายให้กับนิสิตก่อนสอบปลายภาคเรียน																																																																																							
๒.๖ แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">จำนวนนิสิต</th><th colspan="5">จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา</th></tr> <tr> <th>๒๕๕๘</th><th>๒๕๕๙</th><th>๒๕๖๐</th><th>๒๕๖๑</th><th>๒๕๖๒</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๑</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td></tr> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๒</td><td>-</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td></tr> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๓</td><td>-</td><td>-</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td></tr> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๔</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td></tr> <tr> <td>รวม</td><td>๑๐๐</td><td>๒๐๐</td><td>๓๐๐</td><td>๔๐๐</td><td>๔๐๐</td></tr> <tr> <td>คาดว่าจะจบการศึกษา</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>๑๐๐</td><td>๑๐๐</td></tr> </tbody> </table> *หมายเหตุ : จำนวนในตารางกำหนดเฉพาะในส่วนกลาง						จำนวนนิสิต	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา					๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ชั้นปีที่ ๑	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	ชั้นปีที่ ๔	-	-	-	๑๐๐	๑๐๐	รวม	๑๐๐	๒๐๐	๓๐๐	๔๐๐	๔๐๐	คาดว่าจะจบการศึกษา	-	-	-	๑๐๐	๑๐๐																																			
จำนวนนิสิต	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา																																																																																						
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒																																																																																		
ชั้นปีที่ ๑	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐																																																																																		
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐																																																																																		
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐																																																																																		
ชั้นปีที่ ๔	-	-	-	๑๐๐	๑๐๐																																																																																		
รวม	๑๐๐	๒๐๐	๓๐๐	๔๐๐	๔๐๐																																																																																		
คาดว่าจะจบการศึกษา	-	-	-	๑๐๐	๑๐๐																																																																																		
๒.๗ งบประมาณตามแผน ๒.๗.๑ งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท) <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">รายละเอียดรายรับ</th><th colspan="5">ปีงบประมาณ</th></tr> <tr> <th>๒๕๕๘</th><th>๒๕๕๙</th><th>๒๕๖๐</th><th>๒๕๖๑</th><th>๒๕๖๒</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ค่าบำรุงการศึกษา</td><td>๗๐๐,๐๐๐</td><td>๗๕๐,๐๐๐</td><td>๘๐๐,๐๐๐</td><td>๘๕๐,๐๐๐</td><td>๙๐๐,๐๐๐</td></tr> <tr> <td>ค่าลงทะเบียน</td><td>๕๐๐,๐๐๐</td><td>๑,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๑,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td></tr> <tr> <td>เงินอุดหนุนจากรัฐบาล</td><td>๑,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๑,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๑,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๑,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๑,๕๐๐,๐๐๐</td></tr> <tr> <td>รวมรายรับ</td><td>๒,๗๐๐,๐๐๐</td><td>๓,๒๕๐,๐๐๐</td><td>๓,๘๐๐,๐๐๐</td><td>๔,๓๕๐,๐๐๐</td><td>๔,๔๐๐,๐๐๐</td></tr> </tbody> </table> ๒.๖.๒ งบประมาณรายจ่าย (หน่วย: บาท) <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">หมวดเงิน</th><th colspan="5">ปีงบประมาณ</th></tr> <tr> <th>๒๕๕๘</th><th>๒๕๕๙</th><th>๒๕๖๐</th><th>๒๕๖๑</th><th>๒๕๖๒</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="6">ก. งบดำเนินการ</td></tr> <tr> <td>๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร</td><td>๘,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๘,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๙,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๙,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</td></tr> <tr> <td>๒. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน</td><td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๒,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๓,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๓,๕๐๐,๐๐๐</td><td>๔,๐๐๐,๐๐๐</td></tr> <tr> <td>๓. ทุนการศึกษา</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr> <tr> <td>๔. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr> <tr> <td>รวม (ก)</td><td>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๑๑,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๑๒,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๑๓,๐๐๐,๐๐๐</td><td>๑๔,๐๐๐,๐๐๐</td></tr> </tbody> </table>						รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ					๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ค่าบำรุงการศึกษา	๗๐๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	ค่าลงทะเบียน	๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	รวมรายรับ	๒,๗๐๐,๐๐๐	๓,๒๕๐,๐๐๐	๓,๘๐๐,๐๐๐	๔,๓๕๐,๐๐๐	๔,๔๐๐,๐๐๐	หมวดเงิน	ปีงบประมาณ					๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	ก. งบดำเนินการ						๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๘,๐๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๒. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๓. ทุนการศึกษา	-	-	-	-	-	๔. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย	-	-	-	-	-	รวม (ก)	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔,๐๐๐,๐๐๐
รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ																																																																																						
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒																																																																																		
ค่าบำรุงการศึกษา	๗๐๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐																																																																																		
ค่าลงทะเบียน	๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐																																																																																		
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐																																																																																		
รวมรายรับ	๒,๗๐๐,๐๐๐	๓,๒๕๐,๐๐๐	๓,๘๐๐,๐๐๐	๔,๓๕๐,๐๐๐	๔,๔๐๐,๐๐๐																																																																																		
หมวดเงิน	ปีงบประมาณ																																																																																						
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒																																																																																		
ก. งบดำเนินการ																																																																																							
๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๘,๐๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐																																																																																		
๒. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐																																																																																		
๓. ทุนการศึกษา	-	-	-	-	-																																																																																		
๔. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย	-	-	-	-	-																																																																																		
รวม (ก)	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔,๐๐๐,๐๐๐																																																																																		

ข. งบลงทุน					
ค่าครุภัณฑ์	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
รวม (ข)	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
รวม (ก) + (ข)	๑๐,๑๐๐,๐๐๐	๑๑,๑๕๐,๐๐๐	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๓,๒๕๐,๐๐๐	๑๔,๓๐๐,๐๐๐
จำนวนนิสิต *	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต	๖,๗๐๐	๗,๔๐๐	๘,๑๐๐	๘,๘๐๐	๙,๕๐๐

*หมายเหตุ: จำนวนนิสิตรวมหลักสูตรเก่าและหลักสูตรปรับปรุง ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต xxx บาทต่อปี

๒.๘ ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน

๒.๙ การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

นิสิตที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อน เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อบังคับที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๕๗ ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑

๓. โครงสร้างหลักสูตร

๓.๑. หลักสูตร

๓.๑.๑. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๑๕๐ หน่วยกิต

๓.๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเอก (เฉพาะด้าน) หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนี้

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ดังนี้

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๑๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๑๕	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๙๙	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ด้านนิติศาสตร์	๑๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขานิติศาสตร์	๘๙	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๕๐	หน่วยกิต

๓.๒ เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชานิติศาสตร์ ได้เน้นผลิตบุคลากรทางด้านนิติศาสตร์ให้มีความรู้ทางด้านกฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายในแขนงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกลุ่ม

ความรู้หลัก ซึ่งถือว่าเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาและจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

นิสิตทุกคนต้องศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ได้แก่

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒ (๒-๐-๔)

หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ข. วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๐	โลกกับสิ่งแวดล้อม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา	๒ (๒-๐-๔)

๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๓.๒.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ๑๑๔ หน่วยกิต		
๓.๒.๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๑๕ หน่วยกิต		
นิสิตทุกคนต้องศึกษาวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๑๕ หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาภาษาบาลีและกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๑๕ หน่วยกิต		
ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	(๒)(๒-๐-๔)
ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	(๑)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	(๑)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	(๑)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๑๔๔, ๐๐๐ ๑๔๕, ๐๐๐ ๑๔๖, ๐๐๐ ๒๕๔, ๐๐๐ ๓๕๖, ๐๐๐ ๔๕๗, ๐๐๐ ๒๕๙, ๐๐๐ ๒๖๑, ๐๐๐ ๒๖๒ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต		
๓.๒.๒.๒ วิชาเฉพาะ ๙๙ หน่วยกิต		
ก. วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ด้านนิติศาสตร์ ๑๐ หน่วยกิต		
๔๐๘ ๒๐๑	นิติปรัชญาแนวพุทธ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๐๒	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๐๓	กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๐๔	หลักวิชาชีพและพุทธจริยธรรมสำหรับนักกฎหมาย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๐๕	สัมมนานิติศาสตร์แนวพุทธ	๒ (๒-๐-๔)
ข. วิชาเฉพาะสาขาวิชานิติศาสตร์ ๘๙ หน่วยกิต		

๔๐๘ ๒๐๖	หลักกฎหมายมหาชน	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๒๐๗	หลักกฎหมายเอกชน	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๒๐๘	กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๒๐๙	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๑๐	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๑	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์สินและกฎหมายที่ดิน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๑๒	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด การจัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๓	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๔	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ยืม ฝากทรัพย์สิน ประนีประนอมยอมความ การพนัน ชันต่อ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๕	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง จำนำ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๖	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน นายหน้า	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๗	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวเงิน บัญชีเดินสะพัด	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๘	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยประกันภัย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๙	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วน บริษัทและสมาคม	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๐	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๑	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๒	กฎหมายอาญา ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๒๓	กฎหมายอาญา ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๔	กฎหมายอาญา ๓	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๕	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๖	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๗	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๘	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๙	กฎหมายลักษณะพยาน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๐	กฎหมายการคลัง	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๓๑	กฎหมายล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๓๒	พระธรรมนูญศาลยุติธรรมและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๓๓	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๔	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๕	กฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๖	กฎหมายภาษีอากร	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๗	กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๘	กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและวิธีพิจารณาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๙	กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๐	การว่าความและการจัดทำเอกสารทางกฎหมาย	๓ (๓-๐-๖)
๓.๒.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต		
๔๐๘ ๔๔๑	สิทธิมนุษยชน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๒	การสืบสวนและสอบสวน	๓ (๓-๐-๖)

๔๐๘ ๔๔๓	กฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๔	กฎหมายศุลกากร	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๕	กฎหมายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๖	ประวัติศาสตร์กฎหมายไทยและระบบกฎหมายหลัก	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๗	กฎหมายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและวิธีพิจารณาคดีครอบครัว	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๘	กฎหมายอาเขียน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๙	กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๐	กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๑	กฎหมายรัฐสภา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๒	กฎหมายว่าด้วยอนุญาตตุลาการ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๓	กฎหมายว่าด้วยระบบพรรคการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๔	กฎหมายทหาร	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๕	กฎหมายอุตสาหกรรม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๖	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๗	กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๘	นิติเวชศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)

๓.๓ แสดงแผนการศึกษา

ชั้นปีที่ ๑

	ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑	
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑*	(๒)(๑-๒-๔)
	รวม	๑๖

* วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

	ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒	
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น*	(๒)(๒-๐-๔)
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
	รวม	๑๕

* วิชาไม่นับหน่วยกิต

หมายเหตุ : ตารางเรียนรวมของคณะสังคมศาสตร์ (ทุกสาขาวิชา)

ชั้นปีที่ ๒

	ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑	
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒ (๒-๐-๔)
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสูตรต้นตปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ □๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓*	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมภาคภาษาอังกฤษ	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	(๒)(๒-๐-๔)
	วิชาด้านนิติศาสตร์	
๔๐๘ ๒๐๖	หลักกฎหมายเอกชน	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๒๐๗	หลักกฎหมายมหาชน	๒ (๒-๐-๔)
	รวม	๑๔

*วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๒

	ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒	
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	(๑)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๔๐๘ ๒๐๑	นิติปรัชญาแนวพุทธ	๒ (๒-๐-๔)
	วิชาด้านนิติศาสตร์	
๔๐๘ ๒๐๘	กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๒๐๙	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๑๐	กฎหมายอาญา ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๑๐	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๑	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์สินและกฎหมายที่ดิน □	๓ (๓-๐-๖)
	รวม	๒๐

หมายเหตุ : ตารางเรียนรวมของคณะสังคมศาสตร์ (ทุกสาขาวิชา)

แผนการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)
	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๔๐๘ ๓๐๒	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์	๒ (๒-๐-๔)
	วิชาด้านนิติศาสตร์	
๔๐๘ ๓๑๒	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิดฯ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๓	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๔	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ จ้างแรงงานฯ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๕	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยผู้ประกัน จำนอง จำน่า	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๖	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน นายหน้า	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๗	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวเงิน บัญชีเดินสะพัด	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๘	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยประกันภัย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๙	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วน บริษัทและสมาคม	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๓	กฎหมายอาญา ๒	๓ (๓-๐-๖)
รวม		๒๑

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	(๑)(๑-๒-๔)
	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๔๐๘ ๓๐๓	กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๐๔	หลักวิชาชีพและพุทธจริยธรรมสำหรับนักกฎหมาย	๒ (๒-๐-๔)
	วิชาด้านนิติศาสตร์	
๔๐๘ ๓๒๐	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๑	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๔	กฎหมายอาญา ๓	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๒๕	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๒๗	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๙	กฎหมายลักษณะพยาน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๐	กฎหมายการคลัง	๒ (๒-๐-๔)
รวม		๒๒

แผนการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	(๑)(๑-๒-๔)
	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๔๐๘ ๔๐๕	สัมมนานิติศาสตร์แนวพุทธ	๒ (๒-๐-๔)
	วิชาด้านนิติศาสตร์	
๔๐๘ ๔๒๖	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๘	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๑	กฎหมายลักษณะล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๓๒	พระธรรมนูญศาลยุติธรรมและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๓๓	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง	๓(๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๔	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๘	กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและวิธีพิจารณาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญา	๓ (๓-๐-๖)
	รวม	๒๑

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาด้านนิติศาสตร์	
๔๐๘ ๔๓๕	กฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๖	กฎหมายภาษีอากร	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๗	กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๘	กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๐	การว่าความและการจัดทำเอกสารทางกฎหมาย	๓ (๓-๐-๖)
	หมวดวิชาเลือกเสรี	
๔๐๘ ๔๕๖	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย	๓ (๓-๐-๖)
XXXXXX	XXXXXXXXXX	๓ (๓-๐-๖)
	รวม	๒๑

๓.๔ คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาในสาขาวิชานิติศาสตร์ (ตามเอกสารในภาคผนวก ก)

๓.๕ ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

๓.๕.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
อาจารย์	พระสิทธินิติธาดา* (พ.ต.ท.ดร.ชัช โขติทโต) ๓-๒๖๐๔-๐๐๔๗๓-๔๘-๑	น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๔๘
		น.ม. (นิติศาสตรมหาบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๒
		น.ด. (นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	๒๕๕๕
อาจารย์	ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ* ๓-๑๐๐๕-๐๓๑๒๑-๘๓-๙	น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๒๒
		นบ.ท. (เนติบัณฑิตไทย)	สำนักอบรมกฎหมายเนติบัณฑิตยสภา	๒๕๒๒
		ศศ.ม. (การบริหารงานยุติธรรม)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๔๓
		ศศ.ม. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๔๖
		น.ม. (กฎหมายธุรกิจ)	มหาวิทยาลัยเกริก	๒๕๕๐
อาจารย์	นายสมศักดิ์ สุกเพ็ง* ๓-๑๐๐๒-๐๓๖๗๔-๔๕-๐	น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๑
		น.ม. (กฎหมายธุรกิจ)	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	๒๕๕๔
อาจารย์	นายพิพัฒน์ มโนรัตน์** ๓-๓๓๑๐-๐๐๗๘๓-๗๐-๙	น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๔๐
		น.ม. (นิติศาสตรมหาบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๖
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ร.อ.ดร.ประมาณเลิศ อัญฉริยะปัญญากุล** ๓-๑๐๐๕-๐๐๙๑๗-๒๒-๕	ศศ.บ.(การจัดการทั่วไป)	วิทยาลัยครูธนบุรี	๒๕๓๗
		น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๓๘
		รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	๒๕๔๕
		น.ม.(นิติศาสตรมหาบัณฑิต)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๕๗
		Ph.D.(Social Science)	Magadh University, INDIA	๒๕๔๙

หมายเหตุ: * หมายถึง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ** หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตร

๓.๕.๒ อาจารย์ผู้ร่วมสอน

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
อาจารย์	พระเมธีธรรมจารย์ (ประสาร) ๓๔๕๐๓๐๐๔๕๔๗๘๔	วท.ม. (การจัดการสิ่งแวดล้อม)	สถาบันบัณฑิตฯ (นิด้า)	๒๕๔๑
		พร.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ	๒๕๓๓
อาจารย์	พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา,ดร. ๓๓๒๐๗๐๐๙๘๖๕๓๙	รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย	๒๕๕๗
		ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิตฯ (นิด้า)	๒๕๔๘
		พร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ	๒๕๔๔
รองศาสตราจารย์	พระมหาบุญเลิศ อินทปัญญา,รศ ๓๙๒๐๑๐๐๓๓๐๑๘๒	ศศ.ม. (การจัดการพัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)	๒๕๔๖
		พร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ	๒๕๔๑
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.สุรพล สุธะพรหม ๓๑๐๐๒๐๒๙๓๓๗	Ph.D.(Political Science)	Marathawada University India	๒๕๓๖
		M.A. (Politics)	Poona University India	๒๕๓๒
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช ๓๘๐๑๕๐๐๒๒๒๓๙๖	พร.บ. (มานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ	๒๕๒๘
		Ph.D.(Political Science)	Marathawada University India	๒๕๔๓
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.พรรษา พุฒยงกูร ๓๑๐๑๖๐๐๑๕๗๑๙๓	M.A. (Politics)	Marathawada University India	๒๕๓๕
		Ph.D. (Political Science)	Poona University India	๒๕๓๑
		พร.บ. (มานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ	๒๕๒๗
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ ๓๕๐๑๑๐๐๒๘๖๘๓๗	Ph.D. (Political Science)	Marathawada University India	๒๕๔๒
		M.A. (Politics)	Poona University India	๒๕๓๕
		พร.บ. (การสอนสังคม)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ	๒๕๓๒

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
อาจารย์	ดร.พิเชฐ ทังโต ๓๖๔๐๒๐๐๒๐๗๖๓๕	Ph.D. (Public Administration) M.A. (Public Administration) พร.บ. (การบริหารการศึกษา)	Marathawada University India Marathawada University India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ	๒๕๕๐ ๒๕๓๙ ๒๕๓๖
อาจารย์	ดร.ยุพธนา ปราณีต ๓๙๐๐๒๐๐๓๙๙๙๘๑	Ph.D. (Political Science) M.A. (Politics) พร.บ. (รัฐศาสตร์) ร.บ. (รัฐศาสตร์)	Marathawada University India Poona University India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ มสธ.	๒๕๕๖ ๒๕๔๒ ๒๕๓๙ ๒๕๔๐

๓.๕.๓ อาจารย์พิเศษ

เป็นไปตามที่คณะกรรมการหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควร

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา)

ไม่มี

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

การจัดลำดับความสำคัญ คัดเลือกข้อมูลทางกฎหมายทั้งในระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประเภทของงานวิจัย การเขียนเค้าโครง วิธีการ เทคนิค กระบวนการการทำวิจัย การอ้างอิง และส่งรูปเล่มงานวิจัยที่สมบูรณ์ พร้อมนำเสนอผลงานวิจัยทางกฎหมายซึ่งได้รับการพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้เรียนและอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งให้นิสิตได้ศึกษาจริยธรรมในการทำวิจัยของนักวิจัยทางด้านกฎหมายด้วย

๕.๑. คำอธิบายโดยย่อ

โครงการสาขานิติศาสตร์ที่นิสิตสนใจ สามารถอธิบายทฤษฎีที่นำมาใช้ในการทำโครงการ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำโครงการ มีขอบเขตโครงการที่สามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

๕.๒. มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัย สามารถทำวิจัยเบื้องต้นเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาทางสังคมได้ และสามารถเขียนผลงานวิจัยเพื่อเป็นสารสนเทศในการสื่อสารได้

๕.๓. ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ ๒ ของปีการศึกษาที่ ๔

๕.๔. จำนวนหน่วยกิต

๓ หน่วยกิต

๕.๕. การเตรียมการ

มีการกำหนดชั่วโมงการให้คำปรึกษา จัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการทางเว็บไซต์ และปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ อีกทั้งมีตัวอย่างโครงการให้ศึกษา

๕.๖. กระบวนการประเมินผล

๕.๖.๑ ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดหัวข้อและเกณฑ์การประเมินผลทวนสอบมาตรฐานโดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลรายวิชา

๕.๖.๒ ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนตามแบบฟอร์ม

๕.๖.๓ ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบฟอร์ม

๕.๖.๔ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน

๕.๖.๕ ผู้เรียนนำเสนอผลการศึกษาและรับการประเมินโดยผู้สอนประจำรายวิชาทุกคนซึ่งเข้าร่วมฟังการนำเสนอผลการศึกษา

๕.๖.๖ ผู้สอนทุกคนเข้าฟังการนำเสนอผลการศึกษาของผู้เรียน

๕.๖.๗ ผู้ประสานงานรายวิชานำคะแนนทุกส่วนเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชาทุกคน ผ่านคณะกรรมการหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะ

หมวดที่ ๔

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต	
คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่อง การสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ ตลอดจนมีวินัยในตนเอง	-กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงาน เพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี -มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ -มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านนิติศาสตร์ไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้ให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๒. มาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านของหมวดวิชาชีพศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา
๒.๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๒.๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑) มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ๒) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีวินัย ๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา ๒.๑.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน ๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน ๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา ๔) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน ๒.๑.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน ๒) ประเมินจากผลงาน และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ๓) ประเมินคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

๒.๒. ความรู้

๒.๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และเนื้อหา
- ๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- ๓) มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต และสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- ๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและสากล
- ๕) สามารถเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้และงานวิจัยในปัจจุบัน

๒.๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการบรรยาย อภิปราย สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคว้า วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ ทำกรณีศึกษา ศึกษาดูงาน เรียนรู้ชุมชน สถานที่จริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ หลักการ ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อม ที่เป็นจริง ทั้งนี้ เป็นไปตามลักษณะของแต่ละรายวิชา

๒.๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปฏิบัติของผู้เรียนด้านต่างๆ คือ

- ๑) การทดสอบย่อย
- ๒) การสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน
- ๓) ประเมินจากรายงาน หรืองานที่มอบหมาย
- ๔) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน

๒.๓. ทักษะทางปัญญา

๒.๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- ๑) สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ได้
- ๒) สามารถคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล อ้างอิงได้
- ๓) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม
- ๔) มีความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอด และสามารถนำความรู้ไปโยงเชื่อมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้
- ๕) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

๒.๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- ๑) เรียนรู้กรณีศึกษาและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม
- ๒) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
- ๓) มีการศึกษาค้นคว้าในรูปรายงาน โครงการ และนำเสนอ
- ๔) ศึกษาดูงาน เรียนรู้จากสภาพจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

๒.๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินจากผลงานและการปฏิบัติของผู้เรียน ที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ เช่น รายงานกรณีศึกษา การปฏิบัติงานและผลงานของผู้เรียนทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม พฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน การวัดประเมินผลจากข้อสอบที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการนำความรู้ทางหลักการ ทฤษฎีไปปรับประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมมีเหตุผล

๒.๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๒.๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- ๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- ๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักจัดการอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ๔) มีความสามารถในการบริหารจัดการ

๒.๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

- ๑) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบ และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- ๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน กับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน
- ๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การจัดการอารมณ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

๒.๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

- ๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอน และการทำงานร่วมกับเพื่อน
- ๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
- ๒) มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
- ๓) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสืบค้นและการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
- ๔) มีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

๒.๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย
- ๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ
- ๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

๒.๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือคณิตศาสตร์
- ๒) ประเมินจากความสามารถในการสื่อสาร การอธิบาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ
- ๓) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา (ตามที่ระบุในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒)
ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้
ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑) มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ๒) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีวินัย ๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชชาติ ศาสนา
ความรู้ ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และเนื้อหา ๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล ๓) มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต และสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและสากล ๕) สามารถเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้และงานวิจัยในปัจจุบัน
ทักษะทางปัญญา ๑) สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ได้ ๒) สามารถคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล อ้างอิงได้ ๓) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ๔) มีความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอด และสามารถนำความรู้ไปโยงเชื่อมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ ๕) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๑) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักจัดการอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ๔) มีความสามารถในการบริหารจัดการ
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑) มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ๒) มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ๓) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสืบค้นและการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ๔) มีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม
มาตรฐานผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาเฉพาะด้าน
๑ คุณธรรม จริยธรรม ๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นความมีวินัย เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ขยันและอดทน และยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต ๒) มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อตนเองและสังคม ๓) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ๔) มีจรรยาบรรณทางวิชาการ วิชาชีพทางกฎหมาย และผดุงความยุติธรรม

๑.๒. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑) ปลูกฝังให้บัณฑิตมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ขยันและอดทน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การยกย่องนิสิตที่ทำดี ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เสียสละ ๒) อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพในการสอนและการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทุกรายวิชา ๓) มอบหมายให้นิสิตทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกให้รู้หน้าที่ของการเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ฝึกความรับผิดชอบ ๔) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ๕) จัดกิจกรรมที่ปลูกฝังจิตวิญญาณในการถือประโยชน์สังคมเป็นที่ตั้ง (๖) กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กร เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัย โดยเน้นการเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลาตลอดจนการแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
๑.๓. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑) สังเกตพฤติกรรมนิสิตด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพการถือประโยชน์สังคมเป็นที่ตั้ง ๒) สังเกตการทำงานเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ฝึกความรับผิดชอบ ๓) ประเมินจากการตรงเวลาของนิสิตในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมายและการร่วมกิจกรรม ๔) ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ๕) ประเมินจากปริมาณการกระทำทุจริตในการสอบ ๖) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
๒ ความรู้ ๒.๑. ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ๑) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายต่างๆ ๒) สามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายต่างๆไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ และการให้คำปรึกษาทางกฎหมายได้ ๓) สามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายต่างๆไปปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและใช้ในชีวิตประจำวันได้
๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้ ๑) ใช้การเรียนสอนในหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการบรรยายหลักการทางทฤษฎี และประยุกต์ทางปฏิบัติ การอภิปราย การโต้วาที การค้นคว้า การวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชา ตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้นๆ นอกจากนี้จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการศึกษาดูงานหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ตลอดจนการฝึกปฏิบัติงานในการปฏิบัติศาสนกิจเป็นระยะเวลา ๑ ปี (สำหรับบรรพชิต) และปฏิบัติงานบริการสังคม ๒๐๐ ชั่วโมง (สำหรับคฤหัสถ์)
๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ๑) การทดสอบย่อย ๒) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ๓) ประเมินจากรายงานที่นิสิตจัดทำ ๔) ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

	๓ ทักษะทางปัญญา ๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา ๑) มีความสามารถในการสืบค้นข้อมูล และเอกสารเกี่ยวกับกฎหมายจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ๒) สามารถนำความรู้ ทฤษฎี แนวคิด หลักกฎหมาย และกระบวนการต่างๆ ทางด้านกฎหมายไปพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ๓) สามารถนำความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับศาสตร์แขนงอื่นได้อย่างเหมาะสม
	๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา ๑) ในการเรียนการสอน ต้องฝึกกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ตั้ง แต่เริ่มเข้าศึกษาโดยเริ่มต้นจากปัญหาที่ง่ายและเพิ่มระดับความยากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้ต้องจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับรายวิชา ๒) จัดการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัจจุบัน ๓) ให้มีการฝึกปฏิบัติ เพื่อเป็นการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
	๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา ๑) ประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนิสิต เช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบหรือสัมภาษณ์ เป็นต้น
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๑) มีภาวะความเป็นผู้นำและหรือมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ๒) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไป และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นได้ ๓) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและหรือสังคม ๔) สามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ ๕) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และหรือวัฒนธรรมองค์กรที่ไปปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	
๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๑) มีการมอบหมายงานให้นิสิตทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบและการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม ๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้สอนกับ ๓) การสอนที่มีการมอบหมายงานให้นิสิตทำในชั้นเรียนและหรือในการค้นคว้าด้วยตนเอง ๔) การสอนที่มีการมอบหมายงานให้นิสิตทำงานหรือกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่ม เช่น การทำรายงานอภิปรายกลุ่มในชั้นเรียน เป็นต้น ๕) กำหนดให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร ทั้งกิจกรรมในมหาวิทยาลัยและหรือนอกมหาวิทยาลัย	
	๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๑) ประเมินจากผลงานในการทำงานเป็นทีม เช่น ประเมินจากทักษะในการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำตามสถานการณ์การเรียนรู้ การอภิปรายกลุ่มย่อย จากการระดมความคิด เป็นต้น ๒) ประเมินการ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและหรือยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่นของนิสิตตามสถานการณ์การเรียนรู้ เช่น จากการอภิปรายกลุ่ม ในรายวิชาต่างๆ การระดมความคิด การถาม-ตอบในชั้นเรียน เป็นต้น

๓) ประเมินจากผลงานนิสิตที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบในการเรียนรู้ เช่น ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด และหรือความสนใจในการพัฒนาองค์ความรู้ของตนเอง เป็นต้น ๔) ประเมินจากผลงานนิสิตในการใช้กระบวนการการทำงานเป็นกลุ่มและหรือการแก้ปัญหาาร่วมกัน เป็นต้น ๕) ประเมินจากความสามารถในการปรับตัวของนิสิตในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ทำงานเป็นทีมได้ แสดงความคิดเห็นร่วมกันได้ การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันได้ เป็นต้น
๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑) สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลในเชิงปริมาณ ๒) สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคนในสถานการณ์ที่หลากหลาย ๓) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง และการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ๔) สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อสื่อสารอย่างเหมาะสม
๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑) จัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง และการเขียนในระหว่างผู้เรียนผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ๒) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสม
๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑) ประเมินวิธีการนำเสนอรายงาน ๒) ประเมินจากรายงาน ๓) สังเกตการสืบค้นข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)หมวดวิชาเฉพาะด้าน (ตามที่ระบุในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒)
ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้
๓.๑ คุณธรรม จริยธรรม ๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นความมีวินัย เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ขยันและอดทน และยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต ๒) มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อตนเองและสังคม ๓) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ๔) มีจรรยาบรรณทางวิชาการ วิชาชีพทางกฎหมาย และผดุงความยุติธรรม
๓.๒ ความรู้ ๑) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายต่างๆ ๒) สามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายต่างๆไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ และการให้คำปรึกษาทางกฎหมายได้

	๓) สามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายต่างๆไปปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและใช้ในชีวิตประจำวันได้
	๓.๓ ทักษะทางปัญญา ๑) มีความสามารถในการสืบค้นข้อมูล และเอกสารเกี่ยวกับกฎหมายจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ๒) สามารถนำความรู้ ทฤษฎี แนวคิด หลักกฎหมาย และกระบวนการต่างๆทางด้านกฎหมายไปพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ๓) สามารถนำความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายต่างๆไปประยุกต์ใช้ร่วมกับศาสตร์แขนงอื่นได้อย่างเหมาะสม
ผู้อื่นได้	๓.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๑) มีภาวะความเป็นผู้นำและหรือมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ๒) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไป และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นได้ ๓) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและหรือสังคม ๔) สามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ ๕) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และหรือวัฒนธรรมองค์กรที่ไปปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี
ปริมาณ	๓.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑) สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลในเชิงปริมาณ ๒) สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคนในสถานการณ์ที่หลากหลาย ๓) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง และการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ๔) สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อสื่อสารอย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต																								
ก. วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต																								
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม ๒ (๒-๐-๔) Man and Society	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป ๒ (๒-๐-๔) General Law	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๒(๒-๐-๔) Technique of Higher Learning	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Introduction to Philosophy	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป ๒ (๒-๐-๔) Religions	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร ๒ (๒-๐-๔) Language and Communication	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Linguistics ๒(๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	●	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Basic Mathematics	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (๒) (๒-๐-๔) Introduction to Logic	●	○	○	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒ (๒-๐-๔) Basic Statistics and Research	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	●	●	●	●
ข. วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต																								
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย ๒(๒-๐-๔) Politics and Thai Government	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒(๒-๐-๔) Economics in Daily Life	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔) Man and Environment	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔) Current World Affairs	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Basic English	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) Advanced English	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Basic Sanskrit	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) Advanced Sanskrit	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Basic Thai	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) Advanced Thai	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Basic Chinese	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) Advanced Chinese	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Basic Japanese	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) Advanced Japanese	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น Basic Hindi ๒(๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีขั้นสูง Advanced Hindi ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย ๒ (๒-๐-๔) Thai Culture	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	●	●
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔) Man and Civilization	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา ๒ (๒-๐-๔) Life and Psychology	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	●	●	●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๐๐๐ ๑๔๐	โลกกับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔) World and Environment	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์ ๒ (๒-๐-๔) Physical Science and Technology	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒ (๒-๐-๔) Introduction to Computer and Information Technology	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	●	●

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๑. หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา ๑๕ หน่วยกิต																								
ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต																								
๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี (๒) (๒-๐-๔)	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์ (๒) (๒-๐-๔)	●	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	○	●	●	○	●	○	○	●	●	●	○	
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี (๒) (๒-๐-๔)	●	○	●	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	●	○	●	●	○	○	●	●	●	○
ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๑๕ หน่วยกิต และรายวิชาไม่นับหน่วยกิต ๙ หน่วยกิต																								
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา ๒ (๒-๐-๔)	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	●	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก ๒ (๒-๐-๔)	●	○	●	○	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก ๒ (๒-๐-๔)	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๑) (๑-๒-๔)	●	●	●	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑ (๑-๒-๔)	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	●	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒) (๑-๒-๔)	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	●	●	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑ (๑-๒-๔)	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	●	●	●	●	●
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔)	●	○	●	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑ (๑-๒-๔)	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑ (๑-๒-๔)	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)	●	○	●	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒ (๒-๐-๔)	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒ (๒-๐-๔)	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	●	●	○	●	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ ๒ (๒-๐-๔)	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	●	●	○	●	○	●	○	●	●	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม				๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔
	หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๙๙ หน่วยกิต วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์																			
๔๐๘ ๒๐๑	นิติปรัชญาแนวพุทธ ๒(๒-๐-๔)	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●
๔๐๘ ๓๐๒	กฎหมายคณะสงฆ์ ๒(๒-๐-๔)	●	○	●	●	●	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๓๐๓	กฎหมายสำหรับพระสงฆ์ ๒(๒-๐-๔)	●	●	○	○	●	●	●	○	●	○	●	○	●	○	●	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๐๔	หลักวิชาชีพและพุทธจริยธรรมสำหรับนักกฎหมาย ๒(๒-๐-๔)	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○	○	○	●	●
๔๐๘ ๔๐๕	สัมมนานิติศาสตร์แนวพุทธ ๒(๒-๐-๔)	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	●	●	○	●	●	●	●
	ข. วิชาเฉพาะด้านนิติศาสตร์																			
๔๐๘ ๒๐๖	หลักกฎหมายมหาชน ๒(๒-๐-๔)	○	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๒๐๗	หลักกฎหมายเอกชน ๒(๒-๐-๔)	○	●	○	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๒๐๘	กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง ๓(๓-๐-๖)	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	○	○	○	○	●	○	●	●
๔๐๘ ๒๐๙	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●
๔๐๘ ๓๑๐	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้ ๒(๒-๐-๔)	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●
๔๐๘ ๓๑๑	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์สินและกฎหมายที่ดิน ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๓๑๒	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด การจัดการงานนอกสั่ง ลาภมิควรได้ ๒(๒-๐-๔)	○	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๓๑๓	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ๒(๒-๐-๔)	○	○	○	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●
๔๐๘ ๓๑๔	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ จำนอง จำนอง จำทำของ รับขน ยืม ฝากทรัพย์สิน ประนีประนอมยอมความ การพนันขึ้นต่อ ๒(๒-๐-๔)	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๓๑๕	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง จำนำ ๒(๒-๐-๔)	○	○	○	●	●	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๔๐๘ ๓๑๖	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน นายหน้า ๒(๒-๐-๔)	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม				๒. ความรู้			๓. ทักษะทาง ปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ					๕. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔
๔๐๘ ๓๑๗	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวเงินบัญชีเดินสะพัด๒ (๒-๐-๔)	○	○	○	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	○	○	○	●	○	●
๔๐๘ ๓๑๘	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยประกันภัย ๒(๒-๐-๔)	○	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	○	●	●	○	●
๔๐๘ ๓๑๙	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัทและสมาคม ๒(๒-๐-๔)	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●
๔๐๘ ๓๒๐	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว ๒(๒-๐-๔)	○	○	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๓๒๑	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก ๒(๒-๐-๔)	○	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๓๒๒	กฎหมายอาญา ๑ ๓(๓-๐-๖)	○	●	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๓๒๓	กฎหมายอาญา ๒ ๓(๓-๐-๖)	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๒๔	กฎหมายอาญา ๓ ๓(๓-๐-๖)	●	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๒๕	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑ ๓(๓-๐-๖)	○	○	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●
๔๐๘ ๔๒๖	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๒ ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	○	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๒๗	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๑ ๓(๓-๐-๖)	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๒๘	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๒ ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	●	●	●	●		●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๒๙	กฎหมายลักษณะพยาน ๓(๓-๐-๖)	○	○	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	●	●
๔๐๘ ๔๓๐	กฎหมายการคลัง ๒(๒-๐-๔)	○	○	○	●	●	○	●	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๓๑	กฎหมายลักษณะล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ ๒(๒-๐-๔)	●	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	●
๔๐๘ ๔๓๒	พระธรรมนูญศาลยุติธรรมและวิธีพิจารณาความอาญาในศาล แขวง ๒(๒-๐-๔)	○	○	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	●
๔๐๘ ๔๓๓	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง ๓(๓-๐-๖)	○	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๓๔	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญาเมือง ๓(๓-๐-๖)	●	○	○	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๓๕	กฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ๓(๓-๐-๖)	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๓๖	กฎหมายภาษีอากร ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	○	○	○	○	●	○	●	●
๔๐๘ ๔๓๗	กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม ๓(๓-๐-๖)	○	○	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	○	○	○	●	●
๔๐๘ ๔๓๘	กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและวิธีพิจารณาคดีในศาล ทรัพย์สินทางปัญญา ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●
๔๐๘ ๔๓๙	กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●
๔๐๘ ๔๔๐	การว่าความและการจัดทำเอกสารทางกฎหมาย ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	●	●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม				๒. ความรู้			๓. ทักษะทาง ปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ					๕. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี																			
๔๐๘ ๔๔๑	สิทธิมนุษยชน ๓(๓-๐-๖)	○	○	●	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	○	●
๔๐๘ ๔๔๒	การสืบสวนและสอบสวน ๓(๓-๐-๖)	○	○	●	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	●
๔๐๘ ๔๔๓	กฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ ๓(๓-๐-๖)	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	●	○	●	●
๔๐๘ ๔๔๔	กฎหมายศุลกากร ๓(๓-๐-๖)	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	●
๔๐๘ ๔๔๕	กฎหมายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ ศิลปวัฒนธรรม ๓(๓-๐-๖)	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●
๔๐๘ ๔๔๖	ประวัติศาสตร์กฎหมายไทยและระบบกฎหมายหลัก ๒(๒-๐-๔)	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๔๗	กฎหมายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและวิธีพิจารณา คดีครอบครัว ๓(๓-๐-๖)	●	●	●	○	●	○	○	○	●	●	●	●	●	●	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๔๘	กฎหมายอาชญากรรม ๓(๓-๐-๖)	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●
๔๐๘ ๔๔๙	กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ๓(๓-๐-๖)	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๕๐	กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ ๓(๓-๐-๖)	○	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	●	○	●	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๕๑	กฎหมายรัฐสภา ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	●
๔๐๘ ๔๕๒	กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ ๓(๓-๐-๖)	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๕๓	กฎหมายว่าด้วยระบบพรรคการเมือง ๓(๓-๐-๖)	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	○	○	○	●	●
๔๐๘ ๔๕๔	กฎหมายทหาร ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●
๔๐๘ ๔๕๕	กฎหมายอุตสาหกรรม ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●
๔๐๘ ๔๕๖	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย ๓(๓-๐-๖)	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	○	○	○	○	○	●	●	●	●
๔๐๘ ๔๕๗	กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●
๔๐๘ ๔๕๘	นิติเวชศาสตร์ ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●

หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-Point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (EXCELLENT)	A	๔.๐
ดีมาก (VERY GOOD)	B+	๓.๕
ดี (GOOD)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (VERY FAIR)	C+	๒.๕
พอใช้ (FAIR)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้ (QUITE FAIR)	D+	๑.๕
อ่อน (POOR)	D	๑.๐
ตก (FAILED)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุดที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ คือ ระดับ D

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

๒.๑. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

การทวนสอบในระดับรายวิชาควรให้นิสิตประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๒.๒. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต ควรเน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่องและนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์กรระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะทำดำเนินการดังตัวอย่างต่อไปนี้

(๑) ภาวะการได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบภาระงานอาชีพ

(๒) การตรวจสอบจากผู้ประกอบการ โดยการขอเข้าสัมภาษณ์ หรือการแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ ในคาบระยะเวลาต่างๆ เช่น ปีที่ ๑ ปีที่ ๕ เป็นต้น

(๓) การประเมินตำแหน่ง และหรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต

(๔) การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถาม หรือ สอบถามเมื่อมีโอกาสในระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตจะจบการศึกษาและเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้นๆ

(๕) การประเมินจากนิสิตเก่า ที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน

รวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่กำหนดในหลักสูตร ที่เกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

(๖) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือ เป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนิสิตในการเรียน และสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนิสิต

(๗) ผลงานของนิสิตที่วัดเป็นรูปธรรมได้อาติ (ก) จำนวนโครงการที่นิสิตได้จัดทำและได้รับการยอมรับจากสังคมจนได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณะ (ข) จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ (ค) จำนวนกิจกรรมการกุศลเพื่อสังคมและประเทศชาติ (ง) จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

๓.๑. นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๓.๑.๑. สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๓.๑.๒. ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

๓.๑.๓. ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใดๆ กับมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

๑.๑ มีการปฐมนิเทศแนะแนวการเป็นครูแก่อาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และคณะสังคมศาสตร์ ตลอดจนในภาควิชาของหลักสูตรที่สอน

๑.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยสายตรงในสาขาวิชานิติศาสตร์อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑. การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

(๑) ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยสายตรงในสาขาวิชานิติศาสตร์อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

(๒) การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๒.๒. การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

(๑) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

(๒) มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชานิติศาสตร์

(๓) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งผลให้อาจารย์มีความเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์

(๔) จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย

(๕) จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่างๆ ของคณะ

(๖) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่างๆ ของคณะ

หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การบริหารหลักสูตร

ในการบริหารหลักสูตร จะมีคณะกรรมการประจำหลักสูตร อันประกอบด้วยหัวหน้าภาค เป็นประธานหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร โดยมีคณบดีเป็นผู้กำกับดูแลและคอยให้คำแนะนำ ตลอดจนกำหนดนโยบายปฏิบัติให้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จะวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารของคณะและอาจารย์ผู้สอน ติดตามและรวบรวมข้อมูล สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโดยกระทำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
๑. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยอาจารย์และนิสิตสามารถก้าวหน้าหรือเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางด้านนิติศาสตร์	๑. จัดให้หลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานที่เป็นสากลหรือระดับชาติ(หากมีการกำหนด)	-หลักสูตรที่สามารถอ้างอิงกับมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา มีความทันสมัยและมีการปรับปรุงสม่ำเสมอ
๒. กระตุ้นให้นิสิตเกิดความใฝ่รู้ มีแนวทางการเรียนที่สร้างทั้งความรู้ความสามารถในวิชาการวิชาชีพ ที่ทันสมัย	๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ ๔ ปี	-จำนวนวิชาเรียนที่มีภาคปฏิบัติ และวิชาเรียนที่มีแนวทางให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง
๓. ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน	๓. จัดแนวทางการเรียนในวิชาเรียนให้มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีแนวทางการเรียนหรือกิจกรรมประจำวิชาให้นิสิตได้ศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเอง	-จำนวนและรายชื่อคณาจารย์ประจำ ประวัติอาจารย์ด้านคุณวุฒิประสบการณ์และการพัฒนาอบรม ของอาจารย์
๔. มีการประเมินมาตรฐานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	๔. จัดให้มีผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และหรือผู้ช่วยสอน เพื่อกระตุ้นให้นิสิตเกิดความใฝ่รู้	- จำนวนบุคลากรผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และบันทึกกิจกรรมในการสนับสนุนการเรียนรู้
	๕. กำหนดให้อาจารย์ที่สอนมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่า ปริญญาโท หรือ เป็นผู้มีความชำนาญหลายปีมีจำนวนคณาจารย์ประจำไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	-ผลการประเมินการเรียนการสอนอาจารย์ผู้สอน และการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้สนับสนุนการเรียนรู้โดยนิสิต
	๖. สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้นำในทางวิชาการ และหรือ เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์หรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง	-ประเมินผลโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยอาจารย์ภายในคณะฯทุก ๒ ปี
	๗. ส่งเสริมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ไปดูงานในหลักสูตรหรือวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ	-ประเมินผลโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทุกๆ ๔ ปี
	๘. มีการประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุกปี และภายนอกอย่างน้อยทุก ๔ ปี	-ประเมินผลโดยบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาทุกๆ ๒ ปี
	๙. จัดทำฐานข้อมูลทางด้านนิสิต อาจารย์ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ความร่วมมือ	

	กับสถาบันภายนอก ผลงานทางวิชาการทุกภาคการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินของคณะกรรมการ ๑๐.ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	
--	--	--

๒. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

๒.๑. การบริหารงบประมาณ

คณะจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และ วัสดุครุภัณฑ์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต

๒.๒. ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีสำนักหอสมุดกลางที่มีหนังสือด้านนิติศาสตร์และด้านอื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น ส่วนระดับคณะก็มีหนังสือ ตำราเฉพาะทาง นอกจากนี้คณะมีอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง

๒.๓. การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

ประสานงานกับสำนักหอสมุดกลาง ในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนิสิตได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาจะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อบริษัท หรือรายชื่อบริษัทอื่นๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอนบางรายวิชาและบางหัวข้อ ก็มีส่วนในการเสนอแนะรายชื่อบริษัท สำหรับให้หอสมุดกลางจัดซื้อหนังสือด้วย

ในส่วนของคณะจะมีห้องสมุดย่อย เพื่อบริการหนังสือ ตำรา หรือวารสารเฉพาะทาง และคณะจะต้องจัดสื่อการสอนอื่นเพื่อใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เช่น เครื่องมัลติมีเดียโปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายทอดภาพ ๓ มิติ เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น

๒.๔. การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร คณะฯ มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดของคณะ ซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าหอสมุดกลาง และทำหน้าที่ประเมินความพอเพียงของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์แล้ว ยังต้องประเมินความพอเพียงและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ด้วย โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
จัดให้มีห้องเรียน ทรัพยากร สื่อและช่องทางการเรียนรู้ ที่เพียงพอ เพื่อสนับสนุนทั้ง การศึกษาในห้องเรียน นอกห้องเรียน และเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพ	๑. จัดให้มีห้องเรียน ที่มีอุปกรณ์การเรียน การสอน พร้อมใช้งาน อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เช่น เครื่องมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายทอดภาพ ๓ มิติ เครื่องฉายสไลด์ ๒. จัดให้มีห้องสารสนเทศที่นิสิตสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนในสาขา	- รวบรวมจัดทำสถิติจำนวน เครื่องมืออุปกรณ์ต่อหัวนิสิต ชั่วโมงที่นิสิตเข้าใช้งาน - สถิติของจำนวนหนังสือตำรา และสื่อดิจิทัล ที่มีให้บริการ และสถิติการใช้งานหนังสือ ตำรา สื่อดิจิทัล

	นิตินิติศาสตร์ได้โดยสะดวก ทั้งข้อมูลสารสนเทศที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ๓. จัดให้มีห้องสมุดให้บริการทั้งหนังสือ ตำรา และสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ทั้งห้องสมุดทางกายภาพและทางระบบเสมือน	- ผลสำรวจความพึงพอใจของนิสิตต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้และการปฏิบัติการ
--	--	--

๓. การบริหารคณาจารย์		
๓.๑. การรับอาจารย์ใหม่ มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขานิติศาสตร์		
๓.๒. การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บันทึกเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์		
๓.๓. การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ สำหรับอาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติมาให้กับนิสิต ดังนั้นคณะกำหนดนโยบายว่าหนึ่งในสามของรายวิชาบังคับจะต้องมีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากร มาบรรยายอย่างน้อยวิชาละ ๓ ชั่วโมง และอาจารย์พิเศษไม่ว่าจะสอนทั้งรายวิชาหรือบางชั่วโมงจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรง หรือมีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำปริญญาโท		
๔. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน		
๔.๑. การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ และมีความรู้ด้านนิติศาสตร์ รวมทั้งสามารถใช้งานเครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเทคโนโลยีทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี		
๔.๒. การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตร และจะต้องสามารถอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และอาจารย์พิเศษ ในขณะเดียวกันสามารถเป็นที่ปรึกษาในเบื้องต้นให้กับนิสิตได้		
๕. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนิสิต		
๕.๑. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่นๆ แก่นิสิต คณะฯ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิตทุกคน โดยนิสิตที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ โดยอาจารย์ของคณะทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิต และทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา เพื่อให้นิสิตเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ต้องมีที่ปรึกษากิจการเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำกิจกรรมแก่นิสิต		
๕.๒. การอุทธรณ์ของนิสิต กรณีที่นิสิตมีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้		

๖. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

สำหรับความต้องการบัณฑิตสาขานิติศาสตร์ของคณะสงฆ์มีปริมาณมากเนื่องจากคณะสงฆ์ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนิติศาสตร์เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม

ส่วนความต้องการกำลังคนสาขาวิชานิติศาสตร์นั้น คาดว่าตลาดแรงงานยังมีความต้องการกำลังคนด้านนิติศาสตร์สูงมากเพราะสาขาวิชานิติศาสตร์ มีลักษณะเป็นศาสตร์แบบสหวิทยาการ มีความใกล้เคียงกับสาขาวิชาวิทยาการจัดการ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือการบริหารธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากการขยายตัวของงานในระดับท้องถิ่นรวมไปถึงตลาดแรงงานในภาคเอกชน

คณะฯ โดยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย จัดการสำรวจความต้องการแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงการศึกษาข้อมูลวิจัยอันเกี่ยวกับการประมาณความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการรับนิสิต

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินการหลักสูตร	X	X	X	X	X
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	X	X	X	X	X
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ & ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. ๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมคอ.๓ & ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		X	X	X	X
๘. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
๙. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X

๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X	X
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐				X	X
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐					X

หมวดที่ ๘

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	
๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน ช่วงก่อนการสอนควรมีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยทีมผู้สอนหรือระดับภาควิชา และ/หรือ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน ส่วนช่วงหลังการสอนควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนโดยนิสิตและการวิเคราะห์ผลการเรียนของนิสิต ด้านกระบวนการนำผลการประเมินไปปรับปรุง สามารถทำได้รวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และกำหนดประธานหลักสูตรและทีมผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผลต่อไป	
๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน การประเมินทักษะดังกล่าวสามารถทำได้โดยการ – ประเมินโดยนิสิตในแต่ละรายวิชา – การสังเกตการณ์ของผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตร และ/หรือทีมผู้สอน – ภาพรวมของหลักสูตรประเมินโดยบัณฑิตใหม่ – การทดสอบผลการเรียนรู้ของนิสิตเทียบกับสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน	
๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม การประเมินหลักสูตรในภาพรวม โดยสำรวจข้อมูลจาก – นิสิตปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ – ผู้ว่าจ้าง – ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก – รวมทั้งสำรวจสัมฤทธิ์ผลของบัณฑิต	
๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)	
๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน – รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ – วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตร – เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์	

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรระดับปริญญาตรี
สาขาวิชานิติศาสตร์

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๑.๑ วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม

๒(๒-๐-๔)

(Man and Society)

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป

๒(๒-๐-๔)

(General Law)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายที่เกี่ยวกับมุสลิม

๐๐๐ ๑๐๓ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๒ (๒-๐-๔)

(Technique of Higher Learning)

ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการ การเขียนรายงานและภาคนิพนธ์

๐๐๐ ๑๐๔ ปรัชญาเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Philosophy)

ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก

๐๐๐ ๑๐๕ ศาสนาทั่วไป

๒(๒-๐-๔)

(Religions)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษา ศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่างๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และทำดีของศาสนาต่างๆ ในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๐๖ ภาษากับการสื่อสาร

๒(๒-๐-๔)

(Language and Communication)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การอ่านคำร้อยแก้ว คำร้อยกรอง อ่านประกาศ แถลงการณ์ การเขียนจดหมาย ย่อความ เรียงความ โวหารต่างๆ การพูด การสนทนา บรรยาย อภิปราย มารยาทการพูด การฟัง การจับสาระของเรื่อง มารยาทในการฟัง และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ

๐๐๐ ๑๐๗ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Linguistics)

ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์

๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Mathematics)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พีชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนต์ อินเวอร์ส แมตริกซ์

๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น

(๒) (๒-๐-๔)

(Introduction to Logic)

ศึกษานิยาม คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบต่างๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรตธานุमानและปฏจฉวาทิในแบบต่างๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่นๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาท วิชาชาวาทิของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์

๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย

๒(๒-๐-๔)

(Basic Statistics and Research)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย

๑.๒ วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย

๒(๒-๐-๔)

(Politics and Thai Government)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย

๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

๒(๒-๐-๔)

(Economics in Daily Life)

ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รูปแบบต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

๒(๒-๐-๔)

(Man and Environment)

ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน

๒(๒-๐-๔)

(Current World Affairs)

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic English)

ศึกษาทฤษฎีเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ

๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced English)

ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา

๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Sanskrit)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษ สรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรตุวจากจากธาดู การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced Sanskrit)

ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยาศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรตุวจากจากธาดู กริยาอาขยาตกรรมวจาก ภาววจาก นิชันตกรตุวจาก นิชันตกรรมวจาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรตุวจากเป็นกรรมวจาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Thai)

ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุน ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม

๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced Thai)

ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย

๐๐๐ ๑๒๒ ภาษาจีนเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Chinese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๒๓ ภาษาจีนขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced Chinese)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

- ๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น (Basic Japanese) ๒(๒-๐-๔)
ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฟังการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง (Advanced Japanese) ๒(๒-๐-๔)
ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น (Basic Hindi) ๒(๒-๐-๔)
ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฟังการฟัง-อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน
- ๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง (Advanced Hindi) ๒(๒-๐-๔)
ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย (Thai Culture) ๒(๒-๐-๔)
ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย
- ๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม (Man and Civilization) ๒(๒-๐-๔)
ศึกษาความเป็นมาและ พัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและ พัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา (Life and Psychology) ๒(๒-๐-๔)
ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคม และสิ่งแวดล้อม
- ๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม (World and Environment) ๒(๒-๐-๔)
ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของวิทยาศาสตร์และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภาวะอุณหภูมิพื้นโลกที่สูงขึ้น ฝนกรดและหมอกควันดำ สภาวะเรือนกระจก มลพิษทางอากาศ ทางน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขยะล้นโลกและสารพิษใต้ดิน การใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจและสังคม การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมบทบาทของพระสงฆ์และของกลุ่มหลักในสังคมด้านสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยง

๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา (Physical Science and Technology) ๒(๒-๐-๔)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่างๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์

๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Introduction to Computer and Information Technology) ๒(๒-๐-๔)

บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ห่อออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเวิลด์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์

๒. หมวดวิชาเฉพาะ

๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๑๕ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี (Pali Literature) (๒)(๒-๐-๔)

ศึกษาประวัติความหมายประเภทและพัฒนารูปแบบของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย

๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ (Pali Grammar) (๒)(๒-๐-๔)

ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วยสนธิกริโยปกรณ์ ประเภทและวิธีแจกคำนาม สังขยา อัပ္พยศัพท์ กิริยาอาขยาต นามกิตก์ กิริยากิตก์ สมาสและศัพท์

๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี (Pali Composition and Translation) (๒)(๒-๐-๔)

ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๑๕ หน่วยกิต และไม่นับหน่วยกิต ๙ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา (Tipitaka Studies) ๒(๒-๐-๔)

ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนารูปแบบของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎก ในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก

๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก (Vinaya Pitaka) ๒(๒-๐-๔)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก

๐๐๐ ๑๔๙ พระสูตรตันตปิฎก

๒(๒-๐-๔)

(Suttanta Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสูตรตันตปิฎก เลือกลัทธิศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปริณิพพานสูตร อัคคัณณสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ จากนิยายทั้ง ๕ นิยาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกายและขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก

๒(๒-๐-๔)

(Abhidhamma Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑

(๒)(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation I)

ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิเวศ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ

๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒

๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation II)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓

(๒)(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation III)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปัสสาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔

๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation IV)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕

(๒)(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation V)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖

๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation VI)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปัลลณสูตร สติสูตร อากาโรบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗

(Buddhist Meditation VII)

ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวะธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด สงและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา

๒(๒-๐-๔)

(History of Buddhism)

ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต

๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา

๒(๒-๐-๔)

(Buddhist Festival and Traditions)

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย

๒(๒-๐-๔)

(Thai Sangha Administration)

ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย

๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ

๒(๒-๐-๔)

(Dhamma in English)

ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ

๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ

๒(๒-๐-๔)

(Dhamma communication)

ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย

๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา

๒(๒-๐-๔)

(Research and Literary Works on Buddhism)

ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถภูมิกถาของพญาลิไท มังคลัตถทีปนีของพระสิริมังคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีตยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสเถระของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาส กรรมที่ป็นีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พรรัตน์สุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ วิชาเฉพาะด้านนิติศาสตร์ ๙๙ หน่วยกิต

ก. วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ด้านนิติศาสตร์ ๑๐ หน่วยกิต

๔๐๘ ๒๐๑ นิติปรัชญาแนวพุทธ

๒(๒-๐-๔)

(Buddhist Philosophy of Law)

ศึกษาทฤษฎีและปรัชญาแห่งกฎหมายตามแนวพุทธ ปรัชญาทางกฎหมายของสำนักความคิดต่างๆ ที่สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนปัญหารากฐานแห่งกฎหมาย เปรียบเทียบปรัชญากฎหมายแนวพุทธกับปรัชญากฎหมายของสำนักความคิดต่างๆ

๔๐๘ ๓๐๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์

๒(๒-๐-๔)

(Related Law for Sangha)

ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ กฎหมายคณะสงฆ์ กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน การครอบครองปรปักษ์ การทำนิติกรรมสัญญา การเช่าที่ดินและอาคารของวัด การเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย พระสงฆ์กับมรดก การเป็นโจทก์ จำเลย และพยานในศาล และศึกษากรณีตัวอย่างคดีที่ศาลตัดสินแล้วอันเกี่ยวข้องกับกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบ

๔๐๘ ๓๐๓ กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย

๒(๒-๐-๔)

(Thai Sangha Laws)

ศึกษาความหมาย ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ของไทย ความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่นๆ เปรียบเทียบกฎหมายคณะสงฆ์ของไทยกับกฎหมายต่างๆ การบังคับใช้กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ของไทย

๔๐๘ ๔๐๔ หลักวิชาชีพและพุทธจริยธรรมสำหรับนักกฎหมาย

๒(๒-๐-๔)

(Legal Profession, Buddhist Ethics and Disciplines of Lawyers)

ศึกษาความหมาย วิวัฒนาการของวิชาชีพกฎหมาย รวมทั้งงานในหน้าที่ของนักกฎหมาย โดยเน้นพุทธจริยธรรมและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพสำหรับนักกฎหมาย และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับ

๔๐๘ ๔๐๕ สัมมนานิติศาสตร์แนวพุทธ

๒(๒-๐-๔)

(Seminar on Buddhist Way of Law)

อภิปราย วิเคราะห์นิติศาสตร์แนวพุทธในพระไตรปิฎกและในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา และข้อโต้แย้งทางทฤษฎีกฎหมายต่างๆ โดยให้นิสิตศึกษาค้นคว้าและนำเสนอรายงานหน้าชั้น ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ผู้สอน

ข. วิชาเฉพาะสาขานิติศาสตร์ ๘๙ หน่วยกิต

๔๐๘ ๒๐๖ หลักกฎหมายมหาชน

๒(๒-๐-๔)

(Principle of Public Law)

ศึกษาความหมายและพัฒนากฎหมายมหาชน แนวความคิดพื้นฐาน ลักษณะเฉพาะและบทบาทความสำคัญของกฎหมายมหาชน ความหมาย องค์ประกอบและรูปของรัฐ ความเป็นนิติบุคคลและสถาบันต่างๆ ของรัฐ การปกครองโดยกฎหมาย บ่อเกิดของกฎหมายมหาชนและนิติวิธีของกฎหมายมหาชน การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน การควบคุมการใช้อำนาจอรัฐ

๔๐๘ ๒๐๗ หลักกฎหมายเอกชน

๒(๒-๐-๔)

(Principle of Private Law)

ศึกษาความหมายและพัฒนากฎหมาย แนวความคิดพื้นฐานและบทบาทความสำคัญของกฎหมายเอกชน การใช้และการตีความกฎหมายเอกชน หลักทั่วไปและสาระเบื้องต้นของกฎหมายแพ่งตามที่ปรากฏในลักษณะ ๑-๒ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑

๔๐๘ ๒๐๘ กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง

๓(๓-๐-๖)

(Constitutional Law and Political Institution)

ศึกษาประวัติ ความหมายของรัฐธรรมนูญ รัฐและรูปของรัฐ รัฐบาลและรูปของรัฐบาล การแบ่งแยกอำนาจ อำนาจอธิปไตยและความเกี่ยวพันระหว่างอำนาจเหล่านี้ กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทย หลักการทั่วไปของการเลือกตั้ง พรรคการเมือง กฎหมายการเลือกตั้งของไทย

๔๐๘ ๒๐๙ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา

๓(๓-๐-๖)

(Civil and Commercial Code on Juristic Acts and Contracts)

ศึกษาลักษณะของนิติกรรม การก่อให้เกิดนิติกรรม การแสดงเจตนา เหตุอันทำให้การแสดงเจตนาเสื่อมเสีย การตีความการแสดงเจตนา โฆษะกรรมและโมฆียกรรม เงื่อนไขและเงื่อนไขเวลา ระยะเวลา อายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ ลักษณะ ๔ ถึง ๖ ลักษณะของสัญญา การก่อให้เกิดสัญญา ผลแห่งสัญญา สัญญาซึ่งมีมัดจำและเบี้ยปรับ ความระงับแห่งสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๒

๔๐๘ ๓๑๐ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้

๒(๒-๐-๔)

(Civil and Commercial Code on Obligation)

ศึกษาความหมายของหนี้ บ่อเกิดแห่งหนี้ วัตถุแห่งหนี้ ผลแห่งหนี้ การโอนหนี้ ลูกหนี้เจ้าหนี้หลายคน ความระงับแห่งหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๑

๔๐๘ ๓๑๑ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์สินและกฎหมายที่ดิน

๓(๓-๐-๖)

(Civil and Commercial Code on Property and Land Law)

ศึกษาลักษณะของทรัพย์สิน ประเภทของทรัพย์สิน ความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างทรัพย์สิน เครื่องอุปกรณ์ ดอกผลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ ลักษณะ ๓ ลักษณะและหลักทั่วไปของทรัพย์สินสิทธิ ชนิดของทรัพย์สินสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๔ และศึกษาประวัติและหลักสำคัญของกฎหมายที่ดิน กฎหมายเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินและกฎหมายอาคารชุด

๔๐๘ ๓๑๒ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิดจัดการงานนอกสั่งลามิควรได้

๒(๒-๐-๔)

(Civil and Commercial Code on Torts, Management of Affairs Without Mandate and Enrichment)

ศึกษาเกี่ยวกับหนี้ที่ไม่ได้เกิดจากสัญญา แต่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายที่เรียกกันว่า ละเมิด โดยศึกษาถึงความรับผิดชอบเพื่อละเมิดในการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบเพื่อละเมิดในการกระทำของบุคคลอื่น ความรับผิดชอบในความเสียหายอันเกิดจากสัตว์ ความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดจากยานพาหนะที่เดินด้วยกำลังเครื่องจักรหรือทรัพย์สินอันตราย ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด นิรโทษกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๕ จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๓ และ ๔

๔๐๘ ๓๑๓ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้

๒(๒-๐-๔)

(Civil and Commercial Code on Sale, Exchange, Gift)

ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ สัญญาซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๑ ถึง ๓

๔๐๘ ๓๑๔ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ยืม

ฝากทรัพย์สิน เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันขั้นต่อ

๒(๒-๐-๔)

(Civil and Commercial Code on Hire of Property, Hire Purchase, Hire of Services, Hire of Work, Carriages, Loan, Deposit, Warehousing, Compromise, Gambling and Betting)

ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ สัญญาเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ยืม ฝากทรัพย์สิน เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันขั้นต่อ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๔ ถึง ๑๐, ๑๔, ๑๗ และ ๑๘

- ๔๐๘ ๓๑๕ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย ค้ำประกัน จำนอง จำนำ** **๒(๒-๐-๔)**
(Civil and Commercial Code on Suretyship, Mortgage, Pledge)
ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ ค้ำประกัน จำนอง จำนำ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บรรพ ๓ ลักษณะ ๑๑ ถึง ๑๓
- ๔๐๘ ๓๑๖ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน นายหน้า** **๒(๒-๐-๔)**
(Civil and Commercial Code on Agency, Brokerage)
ศึกษาลักษณะสัญญาตัวแทนมีความแตกต่างกับสัญญา ลักษณะอื่นอย่างไร การตั้งตัวแทน
หน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างตัวแทนและตัวการ ความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทนต่อบุคคลภายนอก สิทธิ
การรับบำเหน็จของตัวแทน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงลักษณะของสัญญาตัวแทนค้าต่าง หน้าที่และความรับผิดชอบ
ระหว่างตัวการและตัวแทนค้าต่าง รวมทั้งความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกตลอดจนความแตกต่างระหว่าง
ตัวแทนธรรมดาและตัวแทนค้าต่าง ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงสัญญา
นายหน้า บำเหน็จนายหน้า
- ๔๐๘ ๓๑๗ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตั๋วเงิน บัญชีเดินสะพัด** **๒(๒-๐-๔)**
(Civil and Commercial Code on Bills, Current Account)
ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ ตั๋วเงิน บัญชีเดินสะพัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บรรพ ๓ ลักษณะ ๑๙ ถึง ๒๑
- ๔๐๘ ๓๑๘ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยประกันภัย** **๒(๒-๐-๔)**
(Civil and Commercial Code on Insurance)
ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ ประกันภัย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๐
- ๔๐๘ ๓๑๙ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วน บริษัท และบริษัทมหาชน จำกัด** **๒(๒-๐-๔)**
(Civil and Commercial Code on Partnerships, Companies, Public Company Limited)
ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ หุ้นส่วน บริษัทและบริษัทมหาชนจำกัด ตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ และตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕
- ๔๐๘ ๓๒๐ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว** **๒(๒-๐-๔)**
(Civil and Commercial Code on Family)
ศึกษากฎหมายครอบครัวให้ทราบเรื่องการสมรส บิดามารดากับบุตร ค่าอุปการะเลี้ยงดูตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕
- ๔๐๘ ๓๒๑ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก** **๒(๒-๐-๔)**
(Civil and Commercial Code on Succession)
ศึกษากฎหมายสืบมรดก ให้ทราบเรื่องบทบัญญัติทั่วไป สิทธิโดยชอบธรรมในการรับมรดก
พินัยกรรม วิธีจัดการและปิ่นทรัพย์มรดก มรดกที่ไม่มีผู้รับ อายุความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บรรพ ๖
- ๔๐๘ ๓๒๒ กฎหมายอาญา ๑** **๓(๓-๐-๖)**
(Criminal Law 1)
ศึกษาลักษณะของกฎหมายอาญา หลักทั่วไปแห่งกฎหมายอาญา ทฤษฎีว่าด้วยความผิด ทฤษฎี
ว่าด้วยความรับผิดทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๑ ลักษณะของโทษ การกำหนดโทษ เหตุ
ต่างๆ อันกระทบกระเทือนถึงการลงโทษทางอาญา บทบัญญัติทั่วไปที่ใช้แก่ความผิดโทษตามประมวล
กฎหมายอาญา ภาค ๑

๔๐๘ ๓๒๓ กฎหมายอาญา ๒
(Criminal Law ๒)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ความผิดเฉพาะอย่าง ๙ ลักษณะ อาทิเช่น ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม ความผิดเกี่ยวกับศาสนา ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง ความผิดเกี่ยวกับการค้า ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ลักษณะ ๑ ถึง ๙

๔๐๘ ๔๒๔ กฎหมายอาญา ๓
(Criminal Law 3)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาความผิดเฉพาะอย่าง คือ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญาภาค ๒ ลักษณะ ๑๐ ถึง ๑๒ ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญาภาค ๓

๔๐๘ ๔๒๕ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑
(Criminal Procedure Code 1)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษากระบวนการดำเนินคดีอาญา ให้ทราบหลักทั่วไป อำนาจสอบสวนและเขตอำนาจศาลหมายเรียกและหมายอาญา การจับ ชั่ง จำคุก คั่น และปล่อยชั่วคราว การสอบสวน การชันสูตรพลิกศพ การฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ และ ภาค ๒

๔๐๘ ๔๒๖ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๒
(Criminal Procedure Code 2)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๓ และให้ทราบถึงการอุทธรณ์และฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๔

๔๐๘ ๔๒๗ กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๑
(Civil Procedure Code 1)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษากระบวนการดำเนินคดีแพ่งให้ทราบบทวิเคราะห์ศัพท์ ศาล คู่ความ การยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสาร คำพิพากษาและคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๑ ลักษณะ ๑, ๔ และ ๖ วิธีพิจารณาสามัญในศาลชั้นต้น วิธีพิจารณาวิสามัญในศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๒ ลักษณะ ๑ และ ๒

๔๐๘ ๔๒๘ กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๒
(Civil Procedure Code 2)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษากระบวนการดำเนินคดีแพ่ง (ต่อ) ให้ทราบการอุทธรณ์และฎีกา วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษา และการบังคับคดีตามคำพิพากษา หรือคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๓ และภาค ๔

๔๐๘ ๔๒๙ กฎหมายลักษณะพยาน
(Law of Evidence)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาลักษณะและกฎเกณฑ์การสืบพยานหลักฐานของศาล ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา หลักในการรับฟังและไม่รับฟังพยานหลักฐาน รวมทั้งหลักเรื่องพยานบอกเล่าและพยานความเห็น ข้อที่ศาลรู้เอง ข้อสันนิษฐานและหน้าที่นำสืบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาค ๑ ลักษณะ ๕ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๕

๔๐๘ ๔๓๐ กฎหมายการคลัง

๓(๓-๐-๖)

(Public Finance Law)

ศึกษาที่มา ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกฎหมายการคลัง นโยบายการเงินและการคลังของรัฐ การจัดองค์กรของรัฐทางการคลัง รายได้ การก่อหนี้สาธารณะและรายจ่ายของรัฐ วิธีการจัดทำงบประมาณของรัฐ การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของรัฐ การควบคุม การเงินและการคลังของรัฐในรูปแบบต่าง ๆ

๔๐๘ ๔๓๑ กฎหมายล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ

๒(๒-๐-๔)

(Bankruptcy and Business Reorganization)

ศึกษาหลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายสำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล และศึกษาถึงกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

๔๐๘ ๔๓๒ พระธรรมนูญศาลยุติธรรมและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง

๒(๒-๐-๔)

(Law on Court Organization and the Criminal Procedure of Kwaeng Court)

ศึกษาประวัติศาลยุติธรรม ระบบงานศาลยุติธรรม งานฝ่ายตุลาการ และงานฝ่ายธุรการ ชั้นของศาลยุติธรรม ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา และศาลชำนาญพิเศษ อำนาจศาล อำนาจผู้พิพากษา องค์คณะของ ผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบ รวมทั้งวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง

๔๐๘ ๔๓๓ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง

๓(๓-๐-๖)

(Public International Law)

ศึกษาที่มาและหลักเบื้องต้นของกฎหมายระหว่างประเทศ สิ่งที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายระหว่างประเทศ เขตแดนของรัฐ ทะเลหลวง องค์การของรัฐในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กิจการระหว่างประเทศ การระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ สงคราม ความเป็นกลาง

๔๐๘ ๔๓๔ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา

๓(๓-๐-๖)

(Private and Criminal International Law)

ศึกษาที่มาและหลักเบื้องต้นของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล การจำแนกบุคคลตามสภาพภูมิศาสตร์ การจำแนกนิติบุคคลตามสภาพทางภูมิศาสตร์ การได้สิทธิหรือสถานะของคนต่างด้าว การขัดกันแห่งกฎหมาย อำนาจหน้าที่และอำนาจศาลของรัฐในคดีอาญา การร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามอาชญากรรม เช่น การส่งผู้ร้ายข้ามแดน

๔๐๘ ๔๓๕ กฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

๓(๓-๐-๖)

(Administrative Law and Administrative Procedure)

ศึกษาความหมาย ที่มาของกฎหมายปกครอง หลักการจัดระเบียบทางปกครอง การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กิจการทางปกครอง บริการสาธารณะ การกระทำทางปกครอง หลักกฎหมายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและการควบคุมฝ่ายปกครองและศึกษาแนวความคิดพื้นฐานเรื่องศาลปกครอง ลำดับชั้นของศาลปกครอง องค์การในศาลปกครอง เขตอำนาจศาลปกครอง การฟ้องคดี กระบวนการดำเนินคดี การรวบรวมพยานหลักฐานและการสั่งระหว่างพิจารณา การนั่งพิจารณาคดีและการสั่งคดี คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครอง การบังคับคดีและการอุทธรณ์คดีปกครอง

๔๐๘ ๔๓๖ กฎหมายภาษีอากร

๓(๓-๐-๖)

(Taxation Law)

ศึกษาหลักการของการภาษีอากร และรายได้อื่น ๆ ของรัฐบาล ชนิดของภาษี และอัตราภาษี นโยบายภาษี การบริหารงานด้านภาษี สาระสำคัญของกฎหมายภาษีอากร

๔๐๘ ๔๓๗ กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม
(Labour and Social Security Law)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษากำเนิดและหลักสำคัญของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงานสัมพันธ์และกฎหมายประกันสังคม

๔๐๘ ๔๓๘ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและวิธีพิจารณาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญา
(Intellectual Estate and Procedure for Intellectual Property)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาลักษณะของทรัพย์สินทางปัญญาชนิดต่างๆ โดยเน้นลิขสิทธิ์ สิทธิบัตรและสิทธิในเครื่องหมายการค้า ลักษณะของลิขสิทธิ์ การคุ้มครองลิขสิทธิ์ภายในประเทศ การคุ้มครองลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ ลักษณะของสิทธิบัตร การคุ้มครองสิทธิบัตรในประเทศไทย นโยบายของประเทศกำลังพัฒนาในการตรากฎหมายสิทธิบัตร ลักษณะของสิทธิในเครื่องหมายการค้า การคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้าในกฎหมายไทย การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ เช่น สิทธิในชื่อทางการค้า ความลับทางการค้า ฯลฯ และวิธีพิจารณาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญา

๔๐๘ ๔๓๙ กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ
(International Trade Law)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาวิวัฒนาการและที่มาของการค้าระหว่างประเทศ หลักเกณฑ์และข้อตกลงในสัญญาทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น สัญญา CIF, C&F และ FOB การชำระค่าสินค้าระหว่างประเทศวิธีต่าง ๆ รวมถึงศึกษากฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อการค้าสินค้าระหว่างประเทศ ข้อตกลงว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade) หรือ (GATT) ข้อตกลงต่างๆ ขององค์การการค้าโลก (General Agreement on Tariffs and Trade) หรือ WTO และกระบวนการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ

๔๐๘ ๔๔๐ การว่าความและการจัดทำเอกสารทางกฎหมาย
(Lawyer Practice and Legal Document Preparation)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาสถานการณ์จำลองกระบวนการพิจารณาคดี นับแต่การเตรียมคดี การร่างคำฟ้อง คำให้การ แฉกการณและคำร้องต่างๆ วิธีปฏิบัติในศาล การเสนอพยานหลักฐาน การซักถามพยาน การแถลงการณด้วยวาจา การทำคำพิพากษา และการอุทธรณ์ฎีกา

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

๔๐๘ ๔๔๑ สิทธิมนุษยชน

๓(๓-๐-๖)

(Human Rights)

ศึกษาประวัติ วิวัฒนาการ ทฤษฎี ข้อคิดและปรัชญาที่เกี่ยวกับบรรดาสิทธิขั้นพื้นฐาน หลักการและกฎเกณฑ์ที่มีสภาพเป็นกฎหมายและที่เป็นเพียงนามธรรม วิธีการส่งเสริมและคุ้มครองซึ่งสิทธิมนุษยชน ตลอดจนขอบเขตแห่งการใช้สิทธิของมนุษย์ในสังคม

๔๐๘ ๔๔๒ การสืบสวนและสอบสวน

๓(๓-๐-๖)

(Criminal Inquiry and Interrogation)

ศึกษากระบวนการยุติธรรมในคดีอาญาในชั้นพนักงานสอบสวน การสืบสวนและสอบสวน การกระทำความผิดอาญา สิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญ

๔๐๘ ๔๔๓ กฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ

๓(๓-๐-๖)

(Comparative Constitutional Law)

ศึกษาความหมายของกฎหมายเปรียบเทียบ และรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบและศึกษาถึงหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญในประเทศที่สำคัญ เพื่อเป็นแนววิเคราะห์กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทยทุกฉบับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕

๔๐๘ ๔๔๔ กฎหมายศุลกากร
(Customs Law)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาลักษณะการเก็บภาษีศุลกากร การคำนวณภาษี การเสียภาษี การยกเว้นและลดอัตราอากร การคืนภาษี การคลังสินค้า ความผิดและการดำเนินคดีศุลกากร

๔๐๘ ๔๔๕ กฎหมายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม
(Law on the Preservation of Natural Resources, Environment, Art and Culture)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาแนวคิด นโยบายของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม อันได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ น้ำ มลพิษจากขยะมูลฝอย มลพิษจากของเสียอันตราย แหล่งศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนศึกษาหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และทางธรรมชาติของโลกและกฎหมายต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพในการจัดการของเสียอันตราย

๔๐๘ ๔๔๖ ประวัติศาสตร์กฎหมายไทยและระบบกฎหมายหลัก
(Thai Legal History and Major Legal Systems)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาวิวัฒนาการกฎหมายไทย อิทธิพลของกฎหมายต่างประเทศในกฎหมายไทยโบราณ การแบ่งสมัยสำคัญในประวัติศาสตร์กฎหมายไทย ศึกษาตัวอย่างกฎหมายไทยโบราณบางลักษณะ เช่น ละเมิด สัญญา ฯลฯ อิทธิพลของกฎหมายต่างประเทศ และวิวัฒนาการของระบบกฎหมายไทยยุคหลัง เปรียบเทียบระบบกฎหมายหลักที่สำคัญของโลก เพื่อทำความเข้าใจกับอิทธิพลและแนวโน้มของกฎหมายไทยปัจจุบัน โดยศึกษาระบบกฎหมายโรมาน-เยอรมันนิค ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ระบบกฎหมายสังคมนิยม ระบบกฎหมายศาสนาและประเพณีนิยม

๔๐๘ ๔๔๗ กฎหมายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและวิธีพิจารณาคดีครอบครัว
(Law on Juvenile Delinquency and Procedure of the Court)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็ก การควบคุมและแก้ไขเด็กกระทำผิดด้วยวิธีการศาลเยาวชนและครอบครัว หลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว กฎหมายวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔๐๘ ๔๔๘ กฎหมายอาเซียน
(Asian Law)

๓(๓-๐-๖))

ศึกษากฎหมายในกลุ่มประเทศอาเซียน ขบวนการนิติบัญญัติ ขบวนการตุลาการ ระบบกฎหมายและวิชาชีพกฎหมาย การศึกษากฎหมาย การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่คนยากไร้ การวิจัยกฎหมาย การบันทึกและการค้นหากฎหมายของประเทศต่างๆ ในกลุ่มนี้ การศึกษากฎหมายเฉพาะเรื่องในลักษณะเปรียบเทียบอันมีกฎหมายลักษณะสัญญาหุ้นส่วนและกฎหมายอื่นอันเป็นที่สนใจร่วมกัน

๔๐๘ ๔๔๙ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
(Consumer Protection Law)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษากฎหมายแห่งกฎหมายเพื่อพิทักษ์ สิทธิและประโยชน์ของผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และการใช้บังคับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๔๐๘ ๔๕๐ กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ
(Information Technology Law)

๓(๓-๐-๖)

ศึกษาแนวคิดในการบัญญัติกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเรียนรู้จากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ รวมถึงกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ลิขสิทธิ์ และโดเมนเนม

๔๐๘ ๔๕๑ กฎหมายรัฐสภา ๓(๓-๐-๖)
(Law of Parliaments)

ศึกษาวิวัฒนาการและรูปแบบของรัฐสภาของไทยและของต่างประเทศ อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา อาทิ อำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย การควบคุมฝ่ายบริหาร อำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในเรื่องต่างๆ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของประชาชน สภาคณะกรรมาธิการรัฐสภาและตุลาการรัฐธรรมนูญ

๔๐๘ ๔๕๒ กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ ๓(๓-๐-๖)
(Law of Arbitration)

ศึกษาลักษณะสำคัญของกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับอนุญาโตตุลาการต่างๆ ตลอดจนอนุสัญญาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่สำคัญ

๔๐๘ ๔๕๓ กฎหมายว่าด้วยระบบพรรคการเมือง ๓(๓-๐-๖)
(Law on Political Parties)

ศึกษาระบบพรรคการเมือง แนวนโยบายและวิธีดำเนินงานของพรรคการเมือง กฎหมายและกฎข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง โดยเฉพาะกฎหมายรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งวุฒิสภา

๔๐๘ ๔๕๔ กฎหมายทหาร ๓(๓-๐-๖)
(Military Law)

ศึกษากฎหมายอาญาทหาร กฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร กฎหมายว่าด้วยวินัยทหารและกฎอัยการศึก

๔๐๘ ๔๕๕ กฎหมายอุตสาหกรรม ๓(๓-๐-๖)
(Industrial Law)

ศึกษาหลักสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับอุตสาหกรรม สภาพและขอบเขตของกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการประกอบอุตสาหกรรม รวมทั้งการควบคุมสิ่งที่เป็นพิษที่เกิดจากการประกอบอุตสาหกรรม

๔๐๘ ๔๕๖ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย ๓(๓-๐-๖)
(English for Lawyers)

ศึกษาถ้อยคำสำนวนกฎหมายเป็นภาษาอังกฤษ

๔๐๘ ๔๕๗ กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน ๓(๓-๐-๖)
(Investment Law)

ศึกษาสิทธิและหน้าที่ของผู้ที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย นโยบายแห่งการกำหนด กฎเกณฑ์อันเป็นการชักจูงใจผู้เข้ามาลงทุน กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว รวมทั้งการพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนา

๔๐๘ ๔๕๘ นิติเวชศาสตร์ ๓(๓-๐-๖)
(Forensic Medicine)

ศึกษาประวัติศาสตร์และความมุ่งหมายของนิติเวชศาสตร์ การชันสูตรพลิกศพ การพิสูจน์บุคคล หลักนิติจักษุ การตาย เหตุตาย ยาพิษ การตรวจต่างๆ ทางนิติเวชวิทยา ความผิดทางเพศ อันตรายจากการจราจร

ภาคผนวก ข
ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒

เพื่อให้การบริหารงานการศึกษาในมหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรออก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับดังต่อไปนี้ :-

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับ ข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้ถือการบริรักษ์การให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๖.๑ คุณสมบัติของนิสิตที่เป็นพระภิกษุสามเณร

๖.๑.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยคขึ้นไปหรือ

๖.๑.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยคและเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๖.๑.๓ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน พระปริยัติธรรมสามัญศึกษา หรือ

๖.๑.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือได้รับประกาศนียบัตรอื่น ที่มหาวิทยาลัยรับรองและเมื่อได้รับ การพิจารณาคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้ว ต้องศึกษาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยกำหนดไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต หรือ

๖.๑.๕ เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรม ผู้สำเร็จการศึกษา ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าและสอบได้นักธรรมชั้นเอก และได้รับการแต่งตั้งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๖.๑.๖ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับปริญญา ตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๑.๗ เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงและไม่เป็นโรค หรือภาวะอันเป็นอุปสรรค ในการศึกษา

๖.๑.๘ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะความประพฤติหรือวินัย

๖.๒ คุณสมบัติของนิสิตที่เป็นคฤหัสถ์ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือ สถาบันอุดมศึกษาอื่นขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตเพื่อเข้าศึกษาในอีกสาขาหนึ่งได้ ทั้งนี้ โดยคณะกรรมการ ประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่ผู้นั้นประสงค์จะเข้าศึกษามีมติเห็นชอบ

ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่จะรับเข้าศึกษามีอำนาจพิจารณา เทียบรายวิชาและหน่วยกิตที่ผู้นั้นได้ศึกษาแล้ว พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขและจำนวนหน่วยกิตที่จะ ต้องศึกษาใน สาขาวิชาที่ผู้นั้นขอเข้าศึกษา ทั้งนี้ จะต้องมียกเว้นหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต และมีเวลาศึกษาอีกไม่ น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๙ การนับวันต่างๆ ตามข้อบังคับนี้ มหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปีๆ ไป

หมวดที่ ๑

การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิต(Semester Credit System) โดย แบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๐.๑ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๐.๒ ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้นจะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (Summer Session) ต่อจากภาคการศึกษาที่สอง อีกหนึ่งภาค ก็ได้ โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชา ให้เท่ากับภาคปกติ ภาค การศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องไม่ต่ำกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และ ต้องปฏิบัติงานตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยอีก ๒ ภาคการศึกษาปกติ

ยกเว้นในกรณีข้อ ๘ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร ต่อเนื่อง ระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้ศึกษารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้กำหนด หน่วยกิต (Credit) เป็นหน่วยสำหรับวัดปริมาณการศึกษาตามลักษณะ งานของแต่ละ รายวิชา

ข้อ ๑๔ การกำหนดค่าหน่วยกิตของรายวิชาในภาคการศึกษาปกติให้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

๑๔.๑ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาฟังบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และมีการเตรียม หรือการศึกษา นอกเวลาเรียนอีกสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษาให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๔.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการอภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ - ๓ ชั่วโมงและเมื่อ รวมกับการศึกษานอกเวลาเรียนแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอด ภาคการศึกษาให้มีค่า เท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยจะต้องมีวิชา แกนพระพุทธศาสนาและวิชาพื้นฐานทั่วไปที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละหลักสูตร

ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชาเอกให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะ หรือวิทยาลัยที่จะออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์

ข้อ ๑๗ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยส่งชื่อรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้กองทะเบียน และวัดผล ทราบ ก่อน วันลงทะเบียน

ภายหลังวันลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หากคณะหรือวิทยาลัยจำเป็นต้องเปิดสอนรายวิชาใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่เปิดสอนรายวิชาใดที่ได้แจ้งไว้ก็ให้ดำเนินการได้แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะ กรรมการประจำ คณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยและต้องแจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ ให้มหาวิทยาลัยออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ในการรับ นิสิตที่จะขอย้ายจากคณะหรือวิทยาลัยต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยหรือโอนจากสถาบันการศึกษาอื่น โดย จะต้องใช้เวลา การศึกษาต่อเนื่องในคณะหรือวิทยาลัยที่เข้าศึกษาใหม่ไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษา ปกติและต้องมีหน่วยกิต สะสมใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๙ การเทียบฐานะชั้นปีที่ของนิสิตให้มหาวิทยาลัยกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่นิสิต ลงทะเบียนเรียน และสอบได้ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์พิจารณาและกระทำเมื่อสิ้นภาค การศึกษาปกติทุกภาค

ข้อ ๒๐ สภาพนิสิต แบ่งออกได้ดังนี้ :-

๒๐.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ (On Promotion)

ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๒๐.๑ นิสิตสภาพรอพินิจ (On Probation)

ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ทั้งนี้ ยกเว้นนิสิต ที่เข้าศึกษา เป็นปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่สองนับแต่เริ่มเข้าศึกษา

กองทะเบียนและวัดผลจะต้องแจ้งสภาพรอพินิจให้นิสิตที่มีสภาพเช่นนั้น และอาจารย์ ที่ปรึกษาของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๒๑ การลาพักและการกลับเข้าศึกษาใหม่ นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษา ต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ :-

๒๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒๑.๒ ได้รับทุนการศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัย เห็นสมควร สนับสนุน

๒๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรอง แพทย์มา แสดงต่อมหาวิทยาลัย

๒๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตขอลาพักก่อนลงทะเบียนรายวิชาหรือก่อนเปิดภาคการ ศึกษา นิสิต ต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่าง **ซ้ำภายใน ๗ วัน** นับจาก วันที่เปิดภาค การศึกษา และจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ หากไม่ปฏิบัติ ตามมหาวิทยาลัยจะ ถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิตและให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

อนึ่ง ถ้านิสิตขอลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หรือใน ระหว่างภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องโดยเร็วที่สุดและจะต้อง มีเวลาเรียนโดยสม่ำเสมอ ในระยะก่อนการยื่น คำร้องขอลาพัก หากรายวิชาใดนิสิตขาดเรียนเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ถือว่าได้ผลการศึกษาระดับ F เฉพาะรายวิชานั้นและให้นำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอนุมัติให้ลาพักได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักต่อไปอีกให้ยื่นคำร้องขอลาพักใหม่ตามวิธีการ ดังกล่าวแล้ว

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาใหม่จะต้องยื่น คำร้องขอกลับเข้าศึกษา ต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น **ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน** หากไม่ปฏิบัติตาม จะไม่มีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีเหตุสำคัญและจำเป็นที่ทำให้นิสิตผู้นั้นไม่อาจยื่นคำร้องขอ กลับเข้าศึกษาได้ทันตามกำหนดจะอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อ ๒๓ คณะหรือวิทยาลัยจะต้องแจ้งรายชื่อนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษาและรายชื่อนิสิต ที่กลับเข้าศึกษาใหม่ให้กองทะเบียนและวัดผลทราบโดยเร็วที่สุด

หมวดที่ ๒

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต การลงทะเบียน การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๒๔.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่น ต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตาม ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๔.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้ง เหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษร **ภายใน ๗ วัน** หลังจากที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้ว ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มีมหาวิทยาลัย พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงมิได้ จึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนได้ ทั้งนี้ ต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวัน เปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ประสงค์จะเรียนตามแบบฟอร์ม และ หลักเกณฑ์ที่กองทะเบียนและวัดผลกำหนดไว้

๒๕.๒ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาและการลงทะเบียนทุกครั้ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งจะลงลายมือไว้เป็นหลักฐานในบัตรลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๓ นิสิตต้องมาลงทะเบียนรายวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมและส่วนที่ค้างชำระ(ถ้ามี)ให้เรียบร้อยจึงจะถือว่าลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์ และนิสิตจะได้รับรายงานผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๒๕.๔ นิสิตที่มาลงทะเบียนรายวิชาหลังจากวันที่กองทะเบียนและวัดผล กำหนดให้ถือว่ามาลงทะเบียนช้า ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นพิเศษตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งประกาศให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

๒๕.๕ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน **๑๐ วัน**แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ **๗ วัน**แรกของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นกรณีพิเศษ ทั้งระยะเวลาที่พ้นกำหนดนั้นไม่นานเกินสมควร และต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒๕.๔

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ ถ้าเวลาเรียน นับจากวันลงทะเบียนรายวิชาเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของภาคการศึกษานั้น ก็ให้มีสิทธิ์เข้าสอบ ในรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนด้วย แต่ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่เหลือ

๒๕.๖ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติภาคใดภาคหนึ่งที่ มหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนจะต้องลาพักการศึกษาภายใต้เงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๒๑ หากไม่ปฏิบัติ ดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิตและให้พ้นสถานภาพการเป็นนิสิตทันที

๒๕.๗ ถ้าไม่เกินกำหนด ๒ ปี นับจากวันที่มหาวิทยาลัยถอนชื่อนิสิตออกจากทะเบียน นิสิตตามข้อ ๒๑ ข้อ ๒๕.๖ และข้อ ๕๘.๓ .๑๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตผู้นั้นกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ ได้เมื่อมีเหตุอันสมควร โดยให้ถือระยะเวลาที่นั้นเป็นระยะเวลาพักการศึกษา

ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมเสมือนเป็นผู้ลาพักการศึกษา รวมทั้งค่า ธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้ :-

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ยกเว้นนิสิตคณะครุศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะ ที่มหาวิทยาลัยประกาศใช้ ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๑๐ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษให้ลงทะเบียน รายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๒๗ นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนรายวิชา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ต้องยื่น คำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๒๘ การเพิ่มและการถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ภายในเงื่อนไขและให้มีผล ดังต่อไปนี้ :-

๒๘.๒.๑ ถ้าขอถอนภายใน ๑๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติหรือ ๗ วันแรก ของภาคการศึกษาฤดูร้อน รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในทะเบียน

๒๘.๒.๒ ถ้าขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ๑๕ วันแรก แต่ยังอยู่ภายใน ๔๕ วันแรก ของภาคการศึกษาปกติหรือเมื่อพ้นกำหนด ๗ วันแรก แต่ยังอยู่ภายใน ๒๐ วันแรกของภาคการศึกษา ฤดูร้อนถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้นและจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

๒๘.๒.๔ การถอนซึ่งไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ตามข้อ ๒๘.๒.๓ นิสิตจะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และให้นำมา คำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

๒๘.๒.๕ นิสิตจะถอนรายวิชาจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต ในการศึกษาภาคปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการ ประจำวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ มหาวิทยาลัยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมทั้งสิทธิการได้รับค่าธรรมเนียม คืนในบางกรณี ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

หมวดที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ การวัดผลการศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ในระหว่างภาคการศึกษาจะมีการสอบทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ถ้ารายวิชาใดไม่มีการสอบให้คณบดี หรือผู้อำนวยการ วิทยาลัยประกาศให้นิสิตทราบก่อนการลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นจึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีความเวลาเรียนในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดี จะได้ระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๓๓ การประเมินผลการศึกษา

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-Point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (EXCELLENT)	A	๔.๐
ดีมาก (VERY GOOD)	B+	๓.๕
ดี (GOOD)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (VERY FAIR)	C+	๒.๕
พอใช้ (FAIR)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้ (QUITE FAIR)	D+	๑.๕
อ่อน (POOR)	D	๑.๐
ตก (FAILED)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุดที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้นๆ คือ ระดับ D

ข้อ ๓๔ การให้ระดับ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๔.๑ นิสิตเข้าสอบและสอบตก

๓๔.๒ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

๓๔.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบ ตามข้อ ๓๒

๓๔.๔ นิสิตขอถอนรายวิชาในกรณีอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๔

๓๔.๕ นิสิตไม่แก้ผลการศึกษาที่ไม่สมบูรณ์ (I) ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ ๓๗ วรรค ๒

๓๔.๖ นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

ข้อ ๓๕ นอกจากการวัดผลเป็นระดับตามข้อ ๓๓ แล้ว รายงานผลการศึกษาอาจแสดงได้ด้วย สัญลักษณ์อื่นอีกดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
S (Satisfactory)	สอบได้ไม่กำหนดระดับ
U (Unsatisfactory)	สอบตกไม่กำหนดระดับ
W (Withdrawn)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ ในการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย หรือรายวิชา ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย อาจมีการวัดผลโดยไม่มีค่าระดับก็ได้ และให้แสดงผลการศึกษาโดยใช้สัญลักษณ์ S หรือ U

รายวิชาใดซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับรายวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยตามความในวรรคก่อนให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๗ การให้สัญลักษณ์ I สำหรับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ให้กระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ :-

๓๗.๑ นิสิตไม่ส่งงานมอบหมายหรือไม่เข้าทดสอบย่อยให้ครบเกณฑ์ตามกำหนด ที่อาจารย์ผู้สอนวิชานั้นสั่งหรือดำเนินการในภาคการศึกษา

๓๗.๒ นิสิตป่วยไม่อาจกระทำการสอบระหว่างการสอบรายวิชานั้น โดยมีใบรับรอง แพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติ จากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือด้วย เหตุสุดวิสัยบางประการ ซึ่งทำให้นิสิตนั้นยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำหรับรายวิชานั้นไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาขั้นสุดท้ายของนิสิตผู้นั้น

ในกรณีดังกล่าวตามข้อ ๓๗.๑, ๓๗.๒, และ ๓๗.๓ นิสิตจะต้องทำการสอบและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจาก อาจารย์ผู้สอนให้เรียบร้อยเพื่อให้ผลการศึกษาที่สมบูรณ์ อย่างช้าภายใน ๑๕ วัน หลังจากวันลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นสัญลักษณ์ I จะถูกปรับเป็น F ทันที

นิสิตที่ได้รับผลการศึกษาสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในวรรคแรก จะได้ระดับคะแนนไม่สูงกว่า C เว้นแต่นิสิตผู้นั้นจะมีประวัติการเรียนเป็นพิเศษ และผลไม่สมบูรณ์ (I) นั้นเกิดเนื่องจากแต่เหตุสุดวิสัย อาจให้ได้รับระดับสูงกว่า C ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาร่วมกันอนุมัติ

ข้อ ๓๘ การให้สัญลักษณ์ S จะให้เฉพาะรายวิชาซึ่งนิสิตสอบได้และหลักสูตรระบุว่าเป็น รายวิชาที่นิสิตต้องเรียนและสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ

ข้อ ๓๙ การให้สัญลักษณ์ U จะให้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบตกและหลักสูตรระบุว่าเป็น รายวิชาที่นิสิตต้องเรียนและสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ ในกรณีนี้นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ จนกว่าจะสอบได้สัญลักษณ์ S

ข้อ ๔๐ การให้สัญลักษณ์ Au ให้กระทำเฉพาะรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้และแจ้งความ จำงานในวันลงทะเบียนว่าจะเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่ประสงค์จะให้มีการวัดผล

ข้อ ๔๑ การให้สัญลักษณ์ W ให้กระทำเฉพาะรายวิชาในกรณีที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๒ และ ๒๘.๒.๓

ข้อ ๔๒ นิสิตที่ผลการสอบในรายวิชาใดไม่ต่ำกว่าระดับ D ให้ถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้น ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดว่าจะต้องได้ให้สูงกว่าระดับ D

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร นิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้นจนสอบ ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาเลือก นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น หรืออาจลง ทะเบียนเรียนวิชาอื่นแทนก็ได้

ข้อ ๔๓ รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้สูงกว่าระดับ D ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีก ส่วน รายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit) นิสิตอาจจะลงทะเบียนเรียนอีกก็ได้

ข้อ ๔๔ การนับหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะหน่วยของรายวิชาที่นิสิตสอบได้ตามเกณฑ์ข้อ ๓๘ และข้อ ๔๒ เท่านั้น

๔๔.๑ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าครึ่งหนึ่งให้นับจำนวนของ หน่วยกิตของรายวิชานั้นไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๔๔.๒ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นวิชาที่เทียบเท่ากัน ให้นับ หน่วยกิตเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๕ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการศึกษาทุกภาค โดยคำนวณหา **ค่าระดับเฉลี่ย** ของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้สำหรับภาคการศึกษานั้น คำนับเรียกว่า **ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค** (SEMESTER GRADE POINT AVERAGE = SGPA) และให้คิดค่าระดับเฉลี่ยสำหรับรายวิชาทั้งหมด ทุกภาค การศึกษาตั้งแต่เริ่มเป็นนิสิตถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน คำนับเรียกว่า **ค่าระดับเฉลี่ยสะสม** (CUMULATIVE GRADE POINT AVERAGE = CUM GPA)

ข้อ ๔๖ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SGPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนใน ภาคการศึกษานั้นตั้ง แล้วหารด้วยหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๔๗ การคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUM GPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดตั้งแล้วหาร ด้วยจำนวน หน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนไว้ไม่ว่ารายวิชานั้นจะซ้ำกันหรือแทนกันก็ตาม

ข้อ ๔๘ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, W, Au จะไม่นำมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ย ตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗

ข้อ ๔๙ การหาค่าระดับเฉลี่ยให้คิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

หมวดที่ ๔

การเตือนและการรอฟินิจ

ข้อ ๕๐ มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษาของนิสิตแต่ละรายมาพิจารณาทุกภาคการศึกษา รวมทั้ง ภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน นิสิตจะต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ถึงภาคการศึกษานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ มิฉะนั้น จะได้รับการเตือน (เตือน ๑ หรือเตือน ๒) หรือ อยู่ในภาวะรอฟินิจในต้นภาคการศึกษาถัดไป หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑ ในภาคแรกที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นิสิตผู้ใดได้ค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษา นั้นต่ำกว่า ๑.๕๐ จะได้รับการเตือน (เตือนพิเศษ) จากมหาวิทยาลัยซึ่งไม่นับเป็นการเตือนตาม ข้อ ๕๓

ข้อ ๕๒ นิสิตต้องได้รับค่าเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้นสุดสองภาคแรกที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัย ไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ มิฉะนั้นจะต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต

ข้อ ๕๓ หากได้รับการเตือนสองภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่เช่นเดิม ให้อยู่ในภาวะรอฟินิจในภาคการศึกษาถัดไป และให้บันทึกภาวะรอฟินิจนั้นลงใน ระเบียนเรียนด้วย

ข้อ ๕๔ ในภาคการศึกษาที่อยู่ในภาวะรอฟินิจ หากนิสิตยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมจนถึงภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่อีก นิสิตผู้นั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต ยกเว้นกรณีตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๕ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ตามเกณฑ์สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยอาจให้นิสิตผู้นั้น ศึกษาต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะให้ศึกษาต่อในคณะเดิมหรือเปลี่ยนสาขาวิชาหรือย้ายโอนคณะ สังกัดภายใต้ข้อบังคับ ๖๒.๑ และข้อ ๖๒.๕

ข้อ ๕๖ กรณีข้อ ๕๕ นิสิตจะต้องศึกษาให้ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ ๒.๐๐ ภายในระยะ ๓ ภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองเท่า (๘ ปี) สำหรับภาคการศึกษาปกติ นับแต่วันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

ข้อ ๕๗ ภายใต้บังคับข้อ ๕๖ การเปลี่ยนสาขาวิชาที่ดี การย้ายโอนคณะสังกัดที่ดี การพักการศึกษาก็ดี ไม่มีผลทำให้การเตือนและภาวะรอพินิจเปลี่ยนแปลง

หมวดที่ ๕

การพ้นสภาพนิสิตและวินัยของนิสิต

ข้อ ๕๘ นิสิตต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณีต่อไปนี้

- ๕๘.๑ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ ๖๔
- ๕๘.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยให้ลาออก
- ๕๘.๓ ถูกถอนชื่อออกจากมหาวิทยาลัย ในกรณีดังต่อไปนี้
 - ๕๘.๓.๑ ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดการศึกษาหนึ่งตามข้อ ๒๕.๖
 - ๕๘.๓.๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งภาคการศึกษาแล้วไม่ชำระค่าบำรุง มหาวิทยาลัยเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิต
 - ๕๘.๓.๓ ขาดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติตามข้อ ๖ อย่างใดอย่างหนึ่งตามแต่กรณี
 - ๕๘.๓.๔ สอบได้ระดับเฉลี่ยประจำภาคในภาคการศึกษาที่ ๑ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (ปีที่ ๑ หรือปีที่ ๓ แล้วแต่กรณี) ต่ำกว่า ๑.๒๕ หรือสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ของสองภาคการศึกษาแรกของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่ำกว่า ๑.๗๕
 - ๕๘.๓.๕ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๓ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นต้นไป สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐
 - ๕๘.๓.๖ ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ เป็นเวลาสองภาคการศึกษาติดต่อกัน
 - ๕๘.๓.๗ ไม่พ้นสภาพรอพินิจตามความในข้อ ๕๔
 - ๕๘.๓.๘ สอบได้ไม่ครบตามหลักสูตรของแต่ละคณะหรือได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตรไม่ถึง ๒.๐๐ ภายในระยะเวลา ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร
 - ๕๘.๓.๙ ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ
 - ๕๘.๓.๑๐ ไม่สามารถเลือกวิชาเอก – โท (ถ้ามี) ภายในระยะเวลาตาม หลักเกณฑ์ที่แต่ละคณะกำหนดไว้ในหลักสูตร
 - ๕๘.๓.๑๑ ถูกสั่งพักการเรียนรวมกันเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ
 - ๕๘.๓.๑๒ ประพฤติผิดอย่างร้ายแรงและได้รับการพิจารณาโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
 - ๕๘.๓.๑๓ โอนไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น
 - ๕๘.๓.๑๔ มรณภาพหรือตาย

ข้อ ๕๙ นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตแล้ว หากจะกลับมาศึกษาใหม่จะนำหน่วยกิตสะสมเดิม มาใช้ประโยชน์ในการศึกษาครั้งใหม่อีกไม่ได้

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่งหรือประกาศอื่น ของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับการพิจารณาโทษกรณีใดกรณีหนึ่งดังนี้

๖๐.๑ ภาคทัณฑ์

๖๐.๒ พักการเรียน

๖๐.๓ พันสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๖๑ การลงโทษนิสิตที่กระทำผิดระเบียบการสอบในการสอบประจำภาคหรือการสอบ ระหว่างภาค ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้น สังกัดอยู่ร่วม กับกรรมการควบคุม การสอบเป็นผู้พิจารณาว่าเป็นความผิดประเภททุจริตหรือส่อเจตนาทุจริตหรือเป็น ความผิดอื่น

๖๑.๑ ถ้าเป็นความผิดประเภททุจริตให้ลงโทษนิสิตผู้กระทำผิดดังต่อไปนี้

๖๑.๑.๑ ให้นิสิตผู้นั้นได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น

๖๑.๑.๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณาสั่งพักการศึกษาอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรืออาจให้พ้นสภาพ การเป็นนิสิตได้

การพักการศึกษาของนิสิตผู้กระทำผิดนั้นให้เริ่มในภาคการศึกษาปกติถัดจากภาคการศึกษาที่กระทำผิด และให้นับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

๖๑.๒ ถ้าเป็นความผิดประเภทผิดระเบียบการสอบอย่างอื่นนอกเหนือจากข้อ ๖๑.๑ ให้ คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีความผิด แต่จะต้องไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อ ๖๑.๑.๑

ทั้งนี้ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตผู้กระทำผิดนั้นสังกัดอยู่ดำเนินการลงโทษตาม มติของ คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย แล้วแจ้งให้กองทะเบียนและวัดผล ทราบทันที

หมวดที่ ๖

การย้ายโอนสังกัดและหน่วยกิต

ข้อ ๖๒ การย้ายโอนสังกัดหรือคณะหรือวิทยาลัยอาจทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๖๒.๑ นิสิตจะมีสิทธิขอย้ายสังกัดคณะหรือวิทยาลัยที่ได้ศึกษาอยู่ไปอยู่ในสังกัดอีก คณะหนึ่งได้ ต่อเมื่อได้ศึกษาในคณะหรือวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ ไม่นับภาค การศึกษาที่ลาพัก ถูกสั่งพัก หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิตและต้องได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕

๖๒.๒ การขอย้ายโอนสังกัดคณะหรือวิทยาลัยให้นิสิตผู้ประสงค์จะขอย้ายโอน สังกัดแสดง ความจำเป็นเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผลประกอบยื่นต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการ วิทยาลัย ที่ตนสังกัด อย่างช้า ๑๕ วันก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอยู่ส่งคำขอย้ายโอนพร้อมข้อคิดเห็นประกอบ ไปยังคณะ หรือวิทยาลัยที่นิสิตขอย้ายโอนไปสังกัดเพื่อศึกษานั้น

การจะอนุมัติหรือไม่ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำ วิทยาลัย ที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับอนุมัติให้ย้ายโอนสังกัดแล้ว ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๒.๓ การย้ายโอนคณะหรือวิทยาลัยต้องดำเนินการให้เสร็จก่อนจะลงทะเบียน รายวิชา เว้น แต่อธิการบดีจะประกาศหรือสั่งการเป็นอย่างอื่น

๖๒.๔ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่รับย้ายโอน มีอำนาจ พิจารณาเทียบรายวิชาและหน่วยกิตที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาไว้แล้ว เพื่อกำหนดเงื่อนไขการศึกษา และจำนวน หน่วยกิตที่จะต้องศึกษาใหม่ในคณะหรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอน

ให้คณะหรือวิทยาลัยที่รับ ย้ายโอน ดำเนินการ ตามความในวรรคแรกให้เสร็จสิ้นและแจ้งผลให้ กอง ทะเบียนและวัดผลทราบก่อน วันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

๖๒.๕ การนับระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๕๖, ๕๘.๓ และข้อ ๖๔.๑ ให้นับระยะเวลาการศึกษาในคณะเดิมรวมด้วย

ข้อ ๖๓ สำหรับนิสิตที่ย้ายโอนคณะหรือวิทยาลัยภายในมหาวิทยาลัยให้นำผลการศึกษา ของรายวิชา ต่างๆ ที่ได้ศึกษาจากคณะหรือวิทยาลัยเดิมมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมด้วย แม้รายวิชาที่นิสิตผู้ย้ายโอนคณะ ได้ศึกษาจะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะหรือวิทยาลัยที่สังกัดใหม่ก็ตาม สำหรับนิสิตที่โอนคณะหรือวิทยาลัยมา จากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นให้ทำการประเมินผล เฉพาะรายวิชาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้ เท่านั้น

ในกรณีที่นิสิตมหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดให้ลงทะเบียน เรียนบางรายวิชาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้นำผลการศึกษาของรายวิชานั้น ๆ มา คำนวณหา ค่าระดับเฉลี่ยด้วย

หมวดที่ ๗

การสำเร็จการศึกษา

ข้อที่ ๖๔ นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ :-

๖๔.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๖๔.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย การฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

๖๔.๓ ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรการศึกษานั้น

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้และ

๖๕.๑.๔ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงใน ระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๕.๒.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การศึกษานั้น ๆ

๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๖๕.๒.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ และ

๖๕.๒.๔ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่าง ร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

ข้อ ๖๖ นิสิตที่โอนมาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นไม่มีสิทธิได้รับปริญญา เกียรตินิยม เว้นแต่จะได้อ่านและได้หน่วยกิตสะสมตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า สามในสี่ของจำนวนหน่วยกิต ทั้งหมด

ข้อ ๖๗ นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อกองทะเบียนและวัดผลเพื่อขอรับปริญญาในภาคการศึกษาสุดท้าย ที่นิสิตจะสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร

ข้อ ๖๘ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยและผู้อำนวยการ กองทะเบียนและวัดผลเป็นผู้พิจารณาคำร้องของนิสิตเบื้องต้นแล้วเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณา เสนอสมามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญาหรือปริญญาเกียรตินิยมต่อไป

ข้อ ๖๙ สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๐ มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาบัตรปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะประกาศกำหนดวัน ให้ทราบเป็นปีๆ ไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๑ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับปริญญาตรี ดังต่อไปนี้

๗๑.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติ ตามข้อบังคับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๓๐

๗๑.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

ลงชื่อ

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

โครงสร้างหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
วิชาเอก - โท

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๗๔	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเอก	๔๖	หน่วยกิต
๒.๒.๓ วิชาโท	๑๘	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๔๐	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
วิชาเอกเดี่ยว

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๗๔	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา	๖๔	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๔๐	หน่วยกิต

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา
ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของ
มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์
พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา
ระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย
การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๖.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

- (๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที
มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น หรือ
- (๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญ ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง
หรือ
- (๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา หรือ
- (๕) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หรือ
- (๖) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือ
- (๗) เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ
เทียบเท่า และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จ
การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาขาวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

- (๘) เป็นผู้สำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๙) เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด
- (๑๐) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย”

๖.๒ คุณสมบัติของคหบดีผู้สมัครเข้าศึกษา

- (๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ
- (๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยอื่นรับรอง หรือ
- (๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หรือ
- (๕) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๖) เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด
- (๗) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ลงชื่อ

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช ๒๕๕๑**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้สำหรับนิสิตผู้เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิต (Semester Credit System) โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๐.๑ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๐.๒ ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้น จะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (Summer Session) ต่อจากภาคการศึกษาที่สองอีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา และต้องปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ส่วนหลักสูตรคณะครุศาสตร์ ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา และการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับคณะครุศาสตร์ให้นับเข้าในปีการศึกษาที่ ๕

ยกเว้นในกรณีข้อ ๘ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรต่อเนื่อง ระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยจะต้องมีวิชาแกนพระพุทธศาสนาและวิชาศึกษาทั่วไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ใน แต่ละหลักสูตร”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกข้อ ๑๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชาหรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะหรือวิทยาลัยที่จะออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ยกเว้นนิสิตคณะครุศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะที่มหาวิทยาลัยประกาศใช้ ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๑๐ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุโมติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ให้ลงทะเบียนรายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๖.๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้สำเร็จการศึกษาได้ไม่ต่ำกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับคณะครุศาสตร์ต้องไม่ต่ำกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกข้อ ๒๘ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๘ การเพิ่มและการถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายในเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษภายในเงื่อนไขและให้มีผล ดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ถ้าขอถอนภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูกสั่งพักการศึกษา รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏสัญลักษณ์ W ในระเบียน

- ๒๘.๒.๒ ถ้าขอถอนเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันแรก แต่ยังอยู่ภายในสี่สิบห้าวันแรกของภาคการศึกษาปกติหรือเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันแรก แต่ยังอยู่ภายในสี่สิบวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน ถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้นและจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- ๒๘.๒.๓ การขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น
- ๒๘.๒.๔ การถอนซึ่งมิได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ตามข้อ ๒๘.๒.๓ นิสิตจะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย
- ๒๘.๒.๕ นิสิตจะถอนรายวิชาจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตในการศึกษาภาคปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกข้อ ๓๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีเวลาเรียนในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย จะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกข้อ ๖๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องมีความสมบูรณ์เพิ่มเติม ดังนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้แล้ว

๖๕.๑.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

- ๖๕.๒.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ
- ๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕
- ๖๕.๒.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้แล้ว
- ๖.๕.๒.๔ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗**

เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามความในข้อ ๘, ๑๘ และ ๖๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นสมควรออกระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะ หรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) นิสิตหลักสูตรปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่เคยศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าสี่สิบหน่วยกิต ในมหาวิทยาลัย และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอนภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่ขอโอนเกินกว่าที่กำหนดไว้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ

(๒) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบการโอนของนิสิตที่ยื่นคำร้องเฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือ ค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับโอนเสร็จสิ้นแล้ว แจ้งผลการโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

(๓) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิต ตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม ยกเว้นการโอนผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัย

(๔) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้ว

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการเทียบและการเทียบโอนผลการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นประธาน

(๒) คณบดีทุกคณะ เป็นกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวนสองรูป ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคน ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๕) ผู้อำนวยการกองวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) ผู้อำนวยการกองทะเบียนและวัดผล เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตามข้อ (๓) และ (๔) ให้วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ข้อ ๘ คณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ระบบ มาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๒) ออกประกาศหรือคำสั่งเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๓) รับพิจารณาคำร้องและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผล

การศึกษา

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาที่ดำเนินการไปก่อน ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลสมบูรณ์ตามระเบียบฉบับนี้

ข้อ ๑๐ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๑**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขบางส่วนของระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๖ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

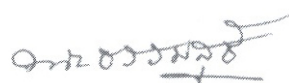
(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือ เทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ภายในระยะเวลาสามสัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิต ตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

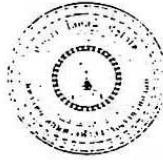
(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”
ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖

เพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุ
วัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ใน
คราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงมีมติให้ออกข้อ
บังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า
ด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖"

ข้อ ๒ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัด
หรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจของ
ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรชั้นปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๒๒

(๒) ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่ ๒/๒๕๓๒ เรื่อง การปฏิบัติงานของพระภิกษุ

ข้อ ๔ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจ

“นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ” หมายความว่า พระภิกษุหรือสามเณรผู้ศึกษาครบ
ตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตและกำลังปฏิบัติศาสนกิจ

“ศาสนกิจ” หมายความว่า การสนองงานในกิจการคณะสงฆ์และงานตาม
พันธกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี
- (๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการ จำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและหรือผู้อำนวยการ
- (๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๔ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ
- (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี
- (๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นพระภิกษุรูปหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๘ คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) มรณภาพหรือตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ลาสิกขา
- (๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการประเภทนั้น ๆ

กรณีที่กรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะการปฏิบัติศาสนกิจที่พึงประสงค์ แผนงานหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติศาสนกิจ

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งด้านวิชาการและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติศาสนกิจ

- (๓) ควบคุม ดูแลและนำผลการปฏิบัติศาสนกิจไปใช้ตามนโยบาย แผนงาน และวัตถุประสงค์
- (๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการและเสนอข้อมูลการลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ
- (๕) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

การปฏิบัติศาสนกิจ

- ข้อ ๑๐ การปฏิบัติศาสนกิจมีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - (๑) เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา
 - (๒) เพื่อการสนองงานในกิจการคณะสงฆ์
 - (๓) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
 - (๔) เพื่อสงเคราะห์ประชาชน
 - (๕) เพื่อสนองนโยบายและงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
- ข้อ ๑๑ คุณสมบัติของนิสิตผู้ปฏิบัติศาสนกิจ
 - (๑) สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และต้องมีหนังสือรับรองจากกองทะเบียนและวัดผล
 - (๒) ต้องผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานครบตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
- ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการปฏิบัติศาสนกิจ นิสิตต้องปฏิบัติศาสนกิจในเพศบรรพชิตเป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติศาสนกิจ
- ข้อ ๑๓ สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ
 - (๑) นิสิตปฏิบัติศาสนกิจที่เป็นพระสังฆาธิการให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขออนุมัติจากมหาวิทยาลัย
 - (๒) นิสิตจะปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใด ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิตจะไปพักอาศัยอยู่ปฏิบัติศาสนกิจทำหนังสือขอตัวต่อมหาวิทยาลัย
 - (๓) ในกรณีที่ไปปฏิบัติศาสนกิจนอกวัดที่สังกัดจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิตสังกัดเป็นลายลักษณ์อักษร
- ข้อ ๑๔ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัย เพื่อให้คณะกรรมการอนุมัติ ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคมของปีการศึกษาครบตาม

หลักสูตร หากพ้นกำหนดถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติจาก คณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัย หรือบุคคลที่มหาวิทยาลัย เห็นสมควร เป็นที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติศาสนกิจแต่ละรูป

ข้อ ๑๖ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ จะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ถ้าไม่เข้ารับการปฐมนิเทศถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติ จากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๗ ในระหว่างที่ปฏิบัติศาสนกิจ หากจำเป็นต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ ให้ เจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนัก ที่นิสิตจะย้ายไปปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใหม่ ทำหนังสือถึงเจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนักที่นิสิตปฏิบัติศาสนกิจอยู่เดิมเพื่อขอตัวนิสิต เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้นิสิตทำ หนังสือขออนุมัติต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๑๘ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องรายงานการปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัย อย่างน้อยภาคการศึกษาละ ๑ ครั้ง ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๙ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมไม่นำความเสื่อมเสียมาให้แก่ พระพุทธศาสนาและมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๐ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องไม่ละทิ้งหน้าที่และต้องไม่รายงานการปฏิบัติ ศาสนกิจอันเป็นเท็จ

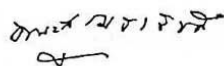
หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๑ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจละเมิดข้อบังคับ มีโทษดังนี้

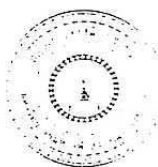
- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ไม่ได้รับหนังสือรับรองผลการศึกษาและระงับการให้ปริญญาตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

เพื่อให้การปฏิบัติงานบริการสังคมของนิสิตคฤหัสถ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของนิสิตที่เป็นพระภิกษุและสามเณร และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ พุทธศักราช ๒๕๔๖ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

“นิสิตปฏิบัติงานบริการสังคม” หมายความว่า นิสิตคฤหัสถ์ที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และกำลังปฏิบัติงานบริการสังคม

“การปฏิบัติงานบริการสังคม” หมายความว่า การปฏิบัติงานด้วยการให้บริการแก่สังคมตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี

(๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการจำนวน ๓ รูป ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๓ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ รูปหรือคน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

(๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นพระภิกษุหนึ่งรูปเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มรณภาพหรือตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นสภาพตามวาระ

กรณีที่กรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๗ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานบริการสังคม กรอบ แนวทางและแผนงานการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานบริการสังคม ทั้งด้านวิชาการ และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๓) ควบคุม ดูแล และนำผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ไปใช้ตามนโยบาย แผนงาน และวัตถุประสงค์

(๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการ และเสนอข้อมูล การลงโทษ แก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓
การปฏิบัติงานบริการสังคม

- ข้อ ๘ การปฏิบัติงานบริการสังคม มีวัตถุประสงค์ดังนี้
- (๑) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
 - (๒) เพื่อสนองงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
 - (๓) เพื่อสนองนโยบายของรัฐและคณะสงฆ์
 - (๔) เพื่อส่งเสริมประชาชน
- ข้อ ๙ คุณสมบัติของนิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๑) นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป
 - (๒) ผลการศึกษามีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐
- ข้อ ๑๐ นิสิตต้องปฏิบัติงานบริการสังคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติงานบริการสังคม
- ข้อ ๑๑ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม ณ สถานที่ใด ต้องยื่นคำร้องการบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๒ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคมต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๓ ในระหว่างปฏิบัติงานบริการสังคม หากจำเป็นจะต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติงานบริการสังคม จะต้องดำเนินการขออนุมัติตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๔ การรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๑) นิสิตต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยสม่ำเสมอ ตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
 - (๒) เมื่อปฏิบัติงานบริการสังคมครบ ๒๐๐ ชั่วโมง ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ประจำเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติงานบริการสังคมแต่ละคน

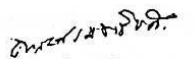
หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

- ข้อ ๑๖ มหาวิทยาลัยจะไม่อนุมัติปริญญา เป็นเวลา ๒ ปี แก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับต่อไปนี้
- (๑) ไม่ปฏิบัติงานบริการสังคม
 - (๒) ละทิ้งการปฏิบัติงานบริการสังคม
 - (๓) ไม่รายงานผล หรือรายงานผลอันเป็นเท็จ

ข้อ ๑๗ นิสิตปฏิบัติงานบริการสังคม หากปฏิบัติไม่เหมาะสมอันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัย เมื่อคณะกรรมการสอบสวนแล้วมีความผิด จะถูกพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ระงับการให้ปริญญา ตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาดไทย เลขาธิการมหาวิทยาลัย

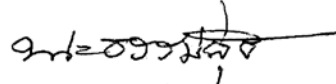
ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศไว้ต่อไปนี้

“มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
นิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์

๑. พระสิทธินิติธาดา ฉายา โชติทตฺโต นามสกุล พรหมะวัน

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

อาจารย์

สังกัด

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
น.ด. (นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
น.ม. (นิติศาสตรมหาบัณฑิต)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	๒๕๔๘	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๓.ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสพการณ์การสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	กฎหมายปกครอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสพการณ์การสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	กฎหมายอาญาชั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ภาระงานในการบรรยาย

๓ ชั่วโมง/สัปดาห์

๕. งานวิจัย หนังสือ เอกสารประกอบคำสอน

๕.๑ งานวิจัย

พระสิทธินิติธาดา. การให้ความรู้กฎหมายเบื้องต้นของพระสังฆาธิการในกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

๕.๒ หนังสือ

พระสิทธินิติธาดา.กฎหมายปกครอง.กรุงเทพมหานคร:มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

๕.๓ เอกสารประกอบการสอน

พระสิทธินิติธาดา.เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายอาญาชั้นสูง.มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ๒๕๕๖.

พระสิทธินิติธาดา.เอกสารประกอบคำบรรยายรายวิชากฎหมายปกครอง. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

๒. นายประเสริฐ นามสกุล ลิมประเสริฐ

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

อาจารย์ประจำ

สังกัด

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
น.ด. (นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
น.ม. (กฎหมายธุรกิจ)	๒๕๕๐	มหาวิทยาลัยเกริก
ศศ.ม. (รัฐศาสตร์)	๒๕๔๖	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ศศ.ม. (การบริการงานยุติธรรม)	๒๕๔๓	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นบ.ท. (เนติบัณฑิตไทย)	๒๕๒๒	สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	๒๕๒๒	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๓. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์การสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	กฎหมายรัฐธรรมนูญ	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
๒	กฎหมายหนี้	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๓	ทฤษฎีกฎหมายและปรัชญา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๔	การพัฒนาประชาธิปไตย	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก
๕	วิธีพิจารณาความแพ่ง ๒	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๓.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การวิจัยทางสังคม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒	การพัฒนาผู้นำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
๓	การบริหารกระบวนการยุติธรรม	มหาวิทยาลัยรังสิต
๔	กฎหมายภาษีขั้นสูง	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

๔. ภาระงานในการบรรยาย

๓ ชั่วโมง/สัปดาห์

๕. งานวิจัย หนังสือ เอกสารประกอบคำสอน

๕.๑ งานวิจัย

ประเสริฐ ลิมประเสริฐ .ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ (ศึกษาเฉพาะสัญญาเช่าที่อยู่อาศัย).มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๑.

๕.๒ หนังสือ:

ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ .ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๕๑.

๕.๓ เอกสารประกอบคำสอน

ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ .เอกสารประกอบคำสอนรายวิชาการวิจัยทางสังคม.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๔.

ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ .เอกสารประกอบคำสอนรายวิชาการพัฒนาผู้นำ.มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๕๕.

ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ .เอกสารประกอบคำสอนรายวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม.มหาวิทยาลัยรังสิต, ๒๕๕๖.

ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ .เอกสารประกอบคำสอนรายวิชากฎหมายภาษีชั้นสูง.มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, ๒๕๕๖.

๓. นายสมศักดิ์ นามสกุล สุกเพ็ง

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
น.ม. (กฎหมายธุรกิจ)	๒๕๕๔	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๓. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสิทธิภาพการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	กฎหมายทั่วไป	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	กฎหมายอาญา ๑ ภาคทั่วไป	มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา
๓	กฎหมายอาญา ๒ ภาคความผิด	วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต
๔	กฎหมายธุรกิจ	วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต
๕	กฎหมายเพื่อชีวิตประจำวัน	วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

๔. ภาระงานในการบรรยาย

๓ ชั่วโมง/สัปดาห์

๕. งานวิจัย หนังสือ เอกสารประกอบคำสอน

๕.๑ งานวิจัย

สมศักดิ์ สุกเพ็ง. อิทธิพลของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ที่มีต่อกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๔.

๕.๒ หนังสือ

สมศักดิ์ สุกเพ็ง.กฎหมายอาญา ๑ ภาคทั่วไป.กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา, ๒๕๕๖.

๕.๓ เอกสารประกอบคำสอน

สมศักดิ์ สุกเพ็ง.เอกสารประกอบคำสอนรายวิชากฎหมายทั่วไป.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

สมศักดิ์ สุกเพ็ง.เอกสารประกอบคำสอนรายวิชากฎหมายอาญา.มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา, ๒๕๕๖.

สมศักดิ์ สุกเพ็ง.เอกสารประกอบคำสอนรายวิชากฎหมายธุรกิจ.วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต, ๒๕๕๖.

สมศักดิ์ สุกเพ็ง.เอกสารประกอบคำสอนรายวิชากฎหมายเพื่อชีวิตประจำวัน.วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต, ๒๕๕๗.

๔. นายพิพัฒน์ นามสกุล มโนรัตน์

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

อาจารย์

สังกัด

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
น.ม. (นิติศาสตรมหาบัณฑิต)	๒๕๕๖	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
น.บ. (นิติศาสตรบัณฑิต)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสิทธิภาพการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	กฎหมายเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. การงานในการบรรยาย

๓ ชั่วโมง/สัปดาห์

๕. งานวิจัย หนังสือ เอกสารประกอบการสอน

๕.๑ งานวิจัย

พิพัฒน์ มโนรัตน์ .ความรับผิดชอบในทางอาญาของพระภิกษุสงฆ์ซึ่งต้องปาราชิก.กรุงเทพมหานคร :มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

๕.๒ เอกสารประกอบการสอน

พิพัฒน์ มโนรัตน์ .เอกสารประกอบการสอนรายวิชากฎหมายเบื้องต้น.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

๕. นายประมาณเลิศ นามสกุล อัจฉริยะปัญญากุล

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

อาจารย์

สังกัด

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
ศศ.บ.(การจัดการทั่วไป)	๒๕๓๗	วิทยาลัยครูธนบุรี
น.บ. (นิติศาสตร์บัณฑิต)	๒๕๓๘	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์)	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
น.ม.(นิติศาสตรมหาบัณฑิต)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Ph.D.(Social Science)	๒๕๕๙	Magadh University, INDIA

๓. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสิทธิภาพการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	กฎหมายทั่วไป	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	กฎหมายอาญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
	กฎหมายสำหรับพระสงฆ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ภาระงานในการบรรยาย

๓ ชั่วโมง/สัปดาห์

๕. งานวิจัย หนังสือ เอกสารประกอบคำสอน

๕.๑ งานวิจัย

ประมาณเลิศ อัจฉริยะปัญญากุล. บทบาทพระสงฆ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยากรณีศึกษา
กฎหมายคุ้มครองโบราณสถาน.สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
, ๒๕๕๗.

๕.๒ เอกสารประกอบคำสอน

ประมาณเลิศ อัจฉริยะปัญญากุล. เอกสารประกอบคำสอนรายวิชากฎหมายสำหรับพระสงฆ์.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

ประมาณเลิศ อัจฉริยะปัญญากุล.เอกสารประกอบคำสอนรายวิชากฎหมายอาญา.มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

ภาคผนวก ง:

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์
- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์
- รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖
- รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖
- รายงานการประชุมคณะทำงานยกร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖
- มติคณะกรรมการประจำคณะสังคมศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๕๗๐ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

เพื่อให้การดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ และดำเนินการด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ประกอบด้วย

๑. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ	รองประธานกรรมการ
๓. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	รองประธานกรรมการ
๔. คณบดีคณะสังคมศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๕. พระสิทธินิติธาดา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. ศ.พิเศษ พล.ต.อ. ดร.ตรุณ โสภณพันธ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. นายไสว จิตเพียร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. นายสมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. รศ.ณัฐพงศ์ โพธิ์กะบุตร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะสังคมศาสตร์	กรรมการ
๑๑. หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์	กรรมการ
๑๒. ดร.ประเสริฐ ถิ่นประเสริฐ	กรรมการ
๑๓. ผศ.พิเศษ ร.อ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยะปัญญา	กรรมการ
๑๔. ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	กรรมการและเลขานุการ
๑๕. นายสมศักดิ์ สุกเพ็ง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ สจล/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ (เพิ่มเติม)

เพื่อให้การดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๒ และดำเนินการด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ (เพิ่มเติม) คือ รองศาสตราจารย์ พัฒนะ เรือนใจดี เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

(พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๔๓ / ๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

เพื่อให้การดำเนินการในการร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ และดำเนินการด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ประกอบด้วย

๑. ศ.พิเศษ พล.ต.อ.ดร.ดร.ณ โสติพันธ์	ที่ปรึกษา
๒. นายสมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่	ที่ปรึกษา
๓. รศ.พัฒนะ เรือนใจดี	ประธานคณะกรรมการ
๔. ศ.ดร.วารี นาสกุล	รองประธานคณะกรรมการ
๕. ผศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม	คณะกรรมการ
๖. นายพงศธร นิมมานพ	คณะกรรมการ
๗. ผศ.พิเศษ ร.อ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	คณะกรรมการ
๘. นายณพพร ขุนคำ	คณะกรรมการ
๙. นายไสว จิตเพียร	คณะกรรมการ
๑๐. ผศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช	เลขานุการ
๑๑. นายสมศักดิ์ สุกเพ็ง	ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

ในวันอังคารที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖

ณ ห้องประชุม ๓๐๓ ชั้น ๓ อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรรมการที่มาประชุม

๑. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (พระศรีคัมภีร์ญาณ, รศ.ดร.) ประธานกรรมการ/ประธานที่ประชุม
๒. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป (ผศ.ดร.สุพล สุษะพรหม)รองประธานกรรมการ
๓. พระสิทธินิติธาดา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นายสมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. รศ.พัฒนา เรือนใจดี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะสังคมศาสตร์
(พระมหาบุญเลิศ อินฺทปญฺโญ, ผศ.) กรรมการ
๗. หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ (ดร.พิเชฐ ทังโต) กรรมการ
๘. ดร.ประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ กรรมการ
๙. ผศ.พิเศษ รอ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล กรรมการ
๑๐. ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายสมศักดิ์ สุขเพ็ญ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการที่ไม่มาประชุม (ลาประชุม)

๑. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
(พระครูปลัดสุวัฒนจริยคุณ) รองประธานกรรมการ
๒. คณบดีคณะสังคมศาสตร์ (พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.)รองประธานกรรมการ
๓. ศ.พิเศษ พล.ต.อ.ดร.ดร.ณ โสติพันธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นายไสว จิตรเพียร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. รศ.ณัฐพงศ์ โปษะบุตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. รศ.พิเศษ ดร.อดิสร เพ็ญเกษ อาจารย์พิเศษ มจร
๒. นายจำนงค์ ไชยมงคล หนายความ
๓. ว่าที่ ร.ต.สรธธาน ภูคำ นักวิชาการด้านกฎหมาย

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว พระศรีคัมภีร์ญาณ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
ประธานกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ และประธานที่ประชุม ได้กล่าวนำบูชา
พระรัตนตรัยและกล่าวเปิดประชุมให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

๑.๑ เรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์
 พระศรีคัมภีร์ญาณ ปรานกรมการ มอบหมายให้ ผศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม รองประธานกรรมการ
 แจ้งแทนซึ่งได้แจ้งว่า สืบเนื่องจากที่ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัย ที่ ๕๗๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๕
 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
 ราชวิทยาลัย โดยมีพระศรีคัมภีร์ญาณ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธานกรรมการ พร้อมด้วยกรรมการ
 อีก ๑๔ รูป/คน รวมเป็น ๑๕ รูป/คน และคำสั่งมหาวิทยาลัย ที่ ๘๓๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ.
 ๒๕๕๕ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ (เพิ่มเติม) จำนวน
 ๑ ท่าน คือ รศ.พัฒนา เรือนใจดี ดังปรากฏตามสำเนาคำสั่งที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมนี้แล้ว
 จึงแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
 ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ไม่มี

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งก่อน

ไม่มี

วาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ เรื่องการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

พระศรีคัมภีร์ญาณ ประธานกรรมการ ได้เสนอว่า ด้วยคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ เพื่อพัฒนาความรู้
 ความสามารถของพระภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไป เพื่อการนี้ คณะสังคมศาสตร์ เห็นว่าเป็นสมควรที่จะดำเนินการ
 พัฒนาหลักสูตรทางด้านนิติศาสตร์ ให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางด้านนิติศาสตร์ และ
 เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัยด้านการจัดการศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ของ
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกฎ ระเบียบ
 ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๒ และตามคำสั่ง
 มหาวิทยาลัย เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ความ
 ละเอียดยุทธศาสตร์แล้วนั้น จึงนำเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวต่อไป

รายละเอียดประกอบการพิจารณาปรากฏตามเอกสารที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมนี้แล้ว

จึงเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑. ให้มีหลักสูตร ๑ หลักสูตร คือ หลักสูตรนิติศาสตร์ ระดับปริญญาตรี

๒. เห็นชอบในหลักการชื่อปริญญา คือ นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) ทั้งนี้ ให้เสนอเหตุผล
 ประกอบการอธิบายของการใช้ชื่อปริญญา เช่น การรับรองหลักสูตรจาก สกอ. การรับรองวิชาชีพจากสภา
 ทนายความและเนติบัณฑิตไทย และการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ เป็นต้น

๓. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยวิชาหมวดศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต วิชาแกนพุทธศาสนา
 ๓๐ หน่วยกิต และวิชาเฉพาะ ๘๕ หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น ๑๔๕ หน่วยกิต

๔.๒ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์

พระศรีคัมภีร์ญาณ ประธานกรรมการ ได้เสนอว่า เพื่อให้การดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย จึงเห็นสมควรแต่งตั้งทำงานเพื่อดำเนินการยกร่างหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจึงนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ต่อไป

จึงเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้เสนอแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ โดยมีรองศาสตราจารย์ พัฒนะ เรือนใจดี เป็นประธานคณะทำงาน และให้มีคณะทำงานอีกจำนวน ๘ คน รวมทั้งสิ้น ๙ คน ทั้งนี้ รายชื่อคณะทำงานให้เป็นไปตามที่ประธานคณะทำงานเสนอ

๔.๓ เรื่องการนัดประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

พระศรีคัมภีร์ญาณ ประธานกรรมการ ได้เสนอว่า เพื่อให้การดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย จึงเสนอที่ประชุมเพื่อกำหนดวันประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ครั้งต่อไป

จึงเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

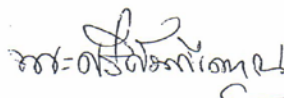
ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้นัดประชุมครั้งต่อไปภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ทั้งนี้ หลังจากทีคณะทำงานได้ดำเนินการยกร่างหลักสูตรเสร็จสิ้นแล้ว

วาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

ไม่มี

เมื่อสมควรแก่เวลาแล้ว ประธานที่ประชุมกล่าวขอบคุณกรรมการทุกท่านที่มาประชุม และกล่าวปิดประชุม พร้อมกล่าวนำบูชาพระรัตนตรัย

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

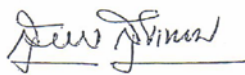

(พระศรีคัมภีร์ญาณ)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ประธานกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์

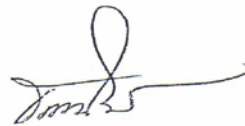
ประธานที่ประชุม

(ผศ.ดร.สุพล สุยะพรหม)

รองประธานกรรมการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(ผศ.ดร.อัครนันท์ อิศรเดช)

กรรมการและเลขานุการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖

ในวันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

ณ ห้องประชุม ๔๐๑ ชั้น ๔ อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรรมการที่มาประชุม

๑. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (พระศรีคัมภีร์ญาณ, รศ.ดร.)	ประธานกรรมการ/ประธานที่ประชุม
๒. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป (ผศ.ดร.สุรพล สุขะพรหม)	รองประธานกรรมการ
๓. คณบดีคณะสังคมศาสตร์ (พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.)	รองประธานกรรมการ
๔. พระสิทธินิติธาดา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ศ.พิเศษ พล.ต.อ.ดร.ดร.ดร. โสภณพันธ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. นายไสว จิตรเพียร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. นายสมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. รศ.พัฒนะ เรือนใจดี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา	กรรมการ
แทน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะสังคมศาสตร์	กรรมการ
๑๐. หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ (ดร.พิเชฐ ทังโต)	กรรมการ
๑๑. ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ	กรรมการ
๑๒. ผศ.พิเศษ รอ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยะปัญญากุล	กรรมการ
๑๓. ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นายสมศักดิ์ สุขเพ็ง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการที่ไม่มาประชุม (ลาประชุม)

๑. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
(พระครูปลัดสุวัฒนจริยคุณ)	รองประธานกรรมการ
๒. รศ.ณัฐพงศ์ โปษะบุตร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พล.ต.พิชิต บุตรวงศ์	นักวิชาการด้านกฎหมาย
๒. พ.ต.ท.ประสพสุข บรรลุสุทธิ	นักวิชาการด้านกฎหมาย
๓. ว่าที่ ร.ต.สรธธาน ภูคำ	นักวิชาการด้านกฎหมาย

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
ประธานกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ และประธานที่ประชุม ได้กล่าวนำบูชา
พระรัตนตรัยและกล่าวเปิดประชุมให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

๑.๑ เรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. ประธานกรรมการ มอบหมายให้ ผศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม รองประธานกรรมการ แจ้งแทนซึ่งได้แจ้งว่า สืบเนื่องจากที่ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัย ที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมี รศ.พัฒนา เรือนใจดี เป็นประธานคณะทำงาน ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช เป็นเลขานุการ พร้อมด้วยคณะทำงานอีก ๗ คน รวมเป็น ๙ คน ดังปรากฏตามสำเนาคำสั่งที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมนี้แล้ว

จึงแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

๑.๒ เรื่องประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ.๒๕๕๔

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. ประธานกรรมการ มอบหมายให้ ผศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม รองประธานกรรมการ แจ้งแทนซึ่งได้แจ้งว่า สืบเนื่องจากที่ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ใช้ประกาศกระทรวงเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรในระดับปริญญาตรี โทและเอก ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปนั้น ในส่วนของสาขาวิชานิติศาสตร์ มีลักษณะเป็นวิชาชีพที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายขององค์กรวิชาชีพ การใช้ชื่อปริญญาได้ระบุในข้อ ๔.๓ (๖) ในระดับปริญญาตรี ให้ใช้ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อว่า นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อว่า Bachelor of Laws (LL.B.) ดังปรากฏรายละเอียดตามตามสำเนาประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ.๒๕๕๔ ที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมนี้แล้ว ทั้งนี้ คณะทำงานได้จัดทำเอกสารประกอบเสนอเหตุผลของการกำหนดชื่อปริญญาเป็นนิติศาสตรบัณฑิต ดังปรากฏรายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุมที่ได้นำเสนอพร้อมแล้วนี้

จึงแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. ประธานกรรมการ มอบหมายให้ ผศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม รองประธานกรรมการ นำเสนอรายงานการประชุมแทน ซึ่งได้เสนอว่า ตามที่คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖ ดังเป็นที่ทราบแล้วนั้น บัดนี้ ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

จึงเสนอรายงานการประชุมดังกล่าวเพื่อพิจารณาและรับรองรายงานการประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติรับรองรายงานการประชุมดังกล่าวโดยไม่มีการแก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งก่อน

๓.๑ เรื่องการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. ประธานกรรมการ มอบหมายให้ รศ.พัฒนา เรือนใจดี ประธานคณะทำงาน นำเสนอซึ่งได้นำเสนอว่า สืบเนื่องจากที่ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานยกร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมี รศ.พัฒนา เรือนใจดี เป็นประธานคณะทำงาน ต่อมา คณะทำงานชุดดังกล่าวได้ประชุมเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖ และดำเนินการยกร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ เป็น ๓ แผน เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ ดังปรากฏรายละเอียดตามรายงานการประชุมคณะทำงานและร่างหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ ทั้ง ๓ แผน ที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมนี้แล้ว

จึงนำเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑. ให้หลักสูตรนิติศาสตร์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ หน่วยกิต โดยกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแบ่งออกเป็นหมวดวิชา ดังนี้

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒) หมวดวิชาเฉพาะ	๑๒๐	หน่วยกิต
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๘๔	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ด้านนิติศาสตร์	๑๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขานิติศาสตร์	๗๔	หน่วยกิต
๓) หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต

๒. ให้เพิ่มจำนวนหน่วยกิตจาก ๒ หน่วยกิตเป็น ๓ หน่วยกิต ในรายวิชาดังต่อไปนี้ ๑) วิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์สินและที่ดิน ๒) วิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑-๒ ๓) วิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๑-๒ ๔) วิชากฎหมายปกครอง และให้เพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชาในรายวิชาดังต่อไปนี้ ๑) วิชาพระธรรมบัญญัติธรรม ให้เพิ่ม วิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงเข้าไปด้วย ๒) วิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์สิน ให้เพิ่มกฎหมายที่ดินเข้าไปด้วย ๓) วิชากฎหมายปกครอง ให้เพิ่ม วิธีพิจารณาคดีปกครองเข้าไปด้วย ๔) วิชากฎหมายล้มละลาย ให้เพิ่ม การฟื้นฟูกิจการเข้าไปด้วย

๓. เมื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนหน่วยกิตและคำอธิบายรายวิชาตามที่คณะกรรมการเสนอแล้ว ให้ดำเนินการเพื่อขออนุมัติหลักสูตรตามขั้นตอนของมหาวิทยาลัยต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

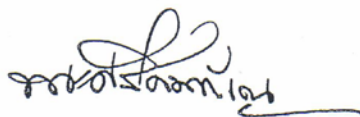
ไม่มี

วาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

ไม่มี

เมื่อสมควรแก่เวลาแล้ว ประธานที่ประชุมกล่าวขอบคุณกรรมการทุกท่านที่มาประชุม และกล่าวปิดประชุม พร้อมกล่าวนำบูชาพระรัตนตรัย

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

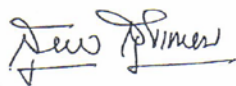

(พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร.)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ประธานกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์

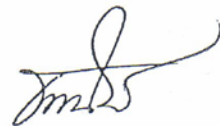
ประธานที่ประชุม

(ผศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม)

รองประธานกรรมการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช)

กรรมการและเลขานุการ

ผู้จัดรายงานการประชุม

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖

ณ ห้องประชุม ๓๐๓ ชั้น ๓ อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คณะกรรมการที่มาประชุม

๑. รศ.พัฒนา เรือนใจดี	ประธานคณะกรรมการ/ประธานที่ประชุม
๒. ศ.ดร.วารี นาสกุล	รองประธานคณะกรรมการ
๓. ผศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม	คณะกรรมการ
๔. ผศ.พิเศษ รอ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	คณะกรรมการ
๕. นายนพพร ขุนคำ	คณะกรรมการ
๖. ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	เลขานุการ
๗. นายสมศักดิ์ สุกเพ็ง	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการที่ไม่มาประชุม (ลาประชุม)

๑. นายพงศธร นิมมานพ	คณะกรรมการ
๒. นายไสว จิตเพียร	คณะกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายพิทวัฒน์ มโนรัตน์	หัวหน้าฝ่ายนิติการ มจร.
-------------------------	-------------------------

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว รศ.พัฒนา เรือนใจดี ประธานคณะกรรมการ และประธานที่ประชุมได้กล่าวนำบูชาพระรัตนตรัย กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

๑.๑ เรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

รศ.พัฒนา เรือนใจดี ประธานคณะกรรมการ มอบหมายให้ ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช เลขานุการ แจ้งแทนซึ่งได้แจ้งว่า สืบเนื่องจากที่ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัย ที่ ๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมี รศ.พัฒนา เรือนใจดี เป็นประธานคณะกรรมการ พร้อมด้วยคณะกรรมการอีก ๘ คน รวมเป็น ๙ คน ดังปรากฏตามสำเนาคำสั่งที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมนี้แล้ว

จึงแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม
ไม่มี

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งก่อน
ไม่มี

วาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ เรื่องการยกย่องหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

รศ.พัฒนา เรือนใจดี ประธานคณะทำงาน เสนอว่า สืบเนื่องจากที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้แต่งตั้งคณะทำงานยกย่องหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน ๑ คณะ เพื่อทำหน้าที่ในการยกย่องหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จให้นำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ เพื่อพิจารณาเห็นชอบและนำเสนอมหาวิทยาลัยต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเพื่อให้หลักสูตรทางด้านนิติศาสตร์ ให้พระภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไปได้ศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถทางด้านนิติศาสตร์ เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัยด้านการจัดการศึกษา จึงนำเสนอร่างหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ ที่ฝ่ายเลขานุการได้ไปดำเนินการยกย่องมาเป็นการเบื้องต้น เพื่อนำเสนอที่ประชุมพิจารณา ประกอบด้วย ๑) โครงสร้างหลักสูตร ๑.๑ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ๑.๒ หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา ๑.๓ หมวดวิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑.๔ หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑.๕ หมวดวิชาเลือกเสรี ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๔๖ หน่วยกิต ๒) รายละเอียดประจำวิชา รายละเอียดประกอบการพิจารณาปรากฏตามเอกสารที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมนี้แล้ว

จึงเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑. จัดทำหลักสูตรนิติศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น ๓ แผน เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ได้พิจารณาคัดเลือกตามความเหมาะสม ประกอบด้วย

แผนที่ ๑ ให้เรียนรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา ตามเกณฑ์

๑) หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒) หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๓) หมวดวิชาเฉพาะด้าน		
๓.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๓.๒ วิชาเฉพาะด้านนิติศาสตร์	๗๐	หน่วยกิต
๔) หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๔๖	หน่วยกิต

แผนที่ ๒ ให้เรียนวิชาแกนพระพุทธศาสนา ตามเกณฑ์ แต่ไม่นับหน่วยกิต

๑) หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒) หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา	(๓๐)	หน่วยกิต
๓) หมวดวิชาเฉพาะด้าน		
๓.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๓.๒ วิชาเฉพาะด้านนิติศาสตร์	๑๐๐	หน่วยกิต
๔) หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๔๖	หน่วยกิต

แผนที่ ๓ ให้เรียนรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา ตามเกณฑ์ แต่ให้เรียนวิชานิติศาสตร์เพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต โดยไม่นับหน่วยกิต

๑) หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒) หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๓) หมวดวิชาเฉพาะด้าน		
๓.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๓.๒ วิชาเฉพาะด้านนิติศาสตร์	๗๐	หน่วยกิต
๔) หมวดวิชานิติศาสตร์ ไม่นับหน่วยกิต	(๑๕)	หน่วยกิต
๕) หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๔๖	หน่วยกิต

๒. รายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี คณะทำงานได้พิจารณาเพิ่มรายวิชาจนครบ ๔๐ รายวิชา โดยปรับเพิ่มรายวิชาที่ทันสมัยและให้ความหลากหลายมากขึ้น

๓. มอบหมายให้เลขานุการไปปรับแก้ไขโครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและรายละเอียดวิชาตาม มติที่ประชุม และเมื่อปรับแก้ไขเสร็จแล้วให้ทำหนังสือเวียนพร้อมทั้งแนบหลักสูตรที่ได้ยกร่างเสร็จแล้วส่ง คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรทุกรูป/คน เพื่อให้คณะกรรมการทุกท่านได้พิจารณาล่วงหน้า จากนั้นให้ทำ หนังสือแจ้งประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ทราบ เพื่อนัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

ไม่มี

เมื่อดำเนินการประชุมครบตามระเบียบวาระการประชุมแล้ว ประธานที่ประชุมกล่าวขอบคุณ คณะทำงานทุกท่านที่มาประชุม และกล่าวปิดประชุมพร้อมกล่าวนำบูชาพระรัตนตรัย

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

(รศ.พัฒนะ เรือนใจดี)

ประธานคณะทำงานยกร่างหลักสูตร สาขาวิชานิติศาสตร์
ประธานที่ประชุม

(ผศ.พิเศษ ร.อ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล)

คณะทำงาน
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช)

เลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

มติคณะกรรมการประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖
เมื่อวันอังคารที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ณ ห้องประชุมคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวมโซนบี ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วาระที่ ๔.๑ เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์

พระวินัยธรเอก เดชวโร เลขานุการคณะกรรมการประจำคณะ เสนอว่า พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ได้มีบันทึกข้อความถึงคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ที่ ศธ ๖๑๐๐.๓/๒๐๔ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ เพื่อการนี้ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการยกร่างหลักสูตรดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงเสนอร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ต่อคณะกรรมการประจำคณะสังคมศาสตร์ เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

จึงนำเรื่องเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบ พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ให้ตรวจสอบภาษาอังกฤษให้ตรงกับการใช้จริง
๒. ให้ปรับสัญลักษณ์ “ : ” ในชื่อวิชา เป็นศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “on”
๓. ให้เพิ่มชื่ออาจารย์ผู้สอน กับ อาจารย์พิเศษ ในเอกสาร มคอ.๒

รับรองถูกต้องตามนี้

(พระวินัยธรเอก เดชวโร)

รักษาการเลขานุการสำนักงานคณบดีคณะสังคมศาสตร์
เลขานุการคณะกรรมการประจำคณะสังคมศาสตร์